

Művelem

8 fillér

SZOMBAT, 1939. ÁPRILIS 1. XXXVI. ÉVFOLYAM, 75. SZÁM.

Független Újság

politikai napilap

Éjszakai sötétség

veszi körül a földreform kérdését. Holott Gömbös Gyula óta minden kormánynak az volt a beköszönője, hogy legelső sorban is beharangozta a reformokat. Mi a reform szót a földbirtokpolitika egyszer és mindenkorra való rendezése nélkül nem tudjuk elképzelni. Eppen ezért érthetetlen előttünk, hogy az összes szönyegen fekvő kérdések közül a földkérdés maradt utolsónak. De a jelek szerint nemcsak hogy utolsónak maradt, hanem hova-tovább elcsúszott, széjjelfoszlik a sorskérdések rejtőgömbjében.

Újra és újra ismétéljük: hogy a földbirtokpolitika egyszer és mindenkorra való rendezése immár nemcsak a parasztság követelése, hanem nagy általánosságban minden társadalmi rétegé is. Csak nemrégiben olvastuk Máté-Török Gyula nyugalmazott testőrezredes röpiratát, amelyben hitet tesz a magyar parasztság mellett. Röpiratában a magyarság jövőjét, jelepét, önvédelmét egy hatalmas földbirtokreformban látja. De hitet tesznek a földbirtokreform gondolata mellett minden más társadalmi rétegek, erkölcsi és hitfelekezeti, intézmények és közületek is. Ezzel a nagy egyetemes nemzeti gondolattal szemben pedig ha nem is kimondottan a kormányzat, de kormányzati szervek mögött megbúvó érdekvédelmi csoportok a földreform ellen írnak és agítálnak. Mi a magunk részéről világosan bebizonyítottuk már évekkor ezelőtt, hogy a földbirtokreform nélkül teljes lehetetlen a politikai és társadalmi kibontakozás. Mennél inkább késik, annál nehezebb lesz az elmulasztott időt behozni. És minden mulasztásnak nemcsak a parasztság, hanem a nemzet egyetemessége vállalja a kárát.

Jónéhány időközi választást és egy általános választást anár végigcsináltunk a földbirtokreform beigérése jegyében. Hogy a kétségbeesítő esalódás milyen lelki válságot idézett elő a tömegekben, tudjuk jól. Egy ilyen irányú agitáció nélkül újabb általános választás elképzelhetetlen. — Mint ahogy elképzelhetetlen az a romboló hatás is, amely esetlegesen végbement választás után nyomot hagyna a tömegekben.

Mindazok, akik a földreform végrehajtása eseté a termelés veszélyeztetését hangoztatják, nyilvánvalóan a nagybirtok fenntartását védelmezik, a termelés valószínű biztosítása nélkül. Mert hiszen azt is bebizonyítottuk nemcsak papíron, hanem a tények könyörtelen igazságával, hogy a kisbirtok értékben és mennyiségben többet termel a nagybirtoknál. Jó

Megegyezett a két bizottság: Hétfőn állapítják meg a pontos határt

A szlovákok elfogadták a magyar feltételeket

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A magyar és szlovák delegáció ma délután 12 órakor a m. kir. külügyminisztériumban Vörösmarty János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter elnöklése alatt ülést tartott. A szlovák delegáció bejelentette, hogy a magyar javaslatot tárgyalási alapként elfogadja. A két delegáció szakértői délután 5 órakor ülnek össze az új határvonal megállapítása végett.

Budapest, március 31. A magyar-szlovák határmegállapító bi-

zottság szakértői a ma délutáni ülésen nagyjából megállapodtak a vitás határmegvonások tekintetében. A szakértők hétfőn újabb ülést tartanak, amikor is a részletes határt fogják a térképen megvonni.

Pozsony, március 31. A szlovák kormány tagjai péntek délelőtti minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács foglalkozott a szlovák-magyar viszony kérdésével, továbbá a szlovák-magyar ve-

gyesbizottság tárgyalásaival, amelyek a kelet-szlovákiai határcíndensek liquidálására irányulnak. A minisztertanács abban a törekvésében, hogy Középeurópában a nyugalmat fentartsa, úgy határozott, hogy felhatalmazást ad a bizottságnak érdemleges tárgyalásokra a magyar követelések tekintetében, amelyek Ungvártól a Lengyelországhoz vezető vasútvonalra és Nagybereznától Regetuszka és Ciroksófalun át Lengyelországhoz vezető útra vonatkoznak.

Anglia és Franciaország fegyverrel is megvédi a lengyel függetlenségét

London, március 31. A nap eseménye az angol-francia megegyezés, amelynek értelmében azonnal fegyveres segítséget nyújtanak megtámadásuk esetén azoknak az államoknak, amelyek esatlakoznak a megállapodáshoz.

A ma reggeli sajtó természetesen első helyen foglalkozik az egyezményrel, amelyről Chamberlain miniszterelnök az alsóház ma délutáni ülésén fog nyilatkozni. Azt írják a ma reggeli londoni lapok, hogy ez a nyilatkozat életfontosságú lesz Európa jövőjére nézve.

Jól értesült politikai körökben, esztörtökön este azt a hírt adták

Chamberlain fontos bejelentései

London, március 31. Az alsóházban pénteken Chamberlain miniszterelnök, akitől Greenwood, a munkáspárti ellenzék h. vezére már a délelőtti folyamán felvilágosítást kért az európai helyzetéről, délutánra ígerte a tájékoztatást. A miniszterelnök délután a következő nyilatkozatot olvasta fel:

— A kormány nem kapta meg az állítólag Lengyelország ellen

szájáról szájra, hogy a brit kormány Varsónak ajánlatot tett, amely szerint

kész Lengyelország területi sérthetlenségét egyoldalúlag is biztosítani.

Ezt a határozatot az angol kormány a délelőtti tanácskozáson hozta, délután pedig a kabinet külpolitikai választmánya

írásba foglalta a szöveget, amelyet nyomban elküldtek Varsóba.

Angliának ez a garanciája, hírszerint, kiegészítése akar lenni a lengyel-francia szövetségnek, de nem terjed ki sem Danzigra, sem a lengyel korridorra.

tervezett támadásokról szóló hírszertelések hivatalos megerősítését, ennél fogva

nem tehető fel, hogy a kormány ezeket a hírszerteléseket igazaknak fogadja el.

Az angol kormány általános politikája a következő:

— Állandóan pártoltuk az ellentétek elintézését, az érdekelt felek közti szabad tárgyalás útján. — Csakis ezt tekintjük a természetes

és helyes eljárásnak az ellentétek felmerülése esetén. Meggyőződésünk szerint

nincs olyan kérdés, amelyet ne lehetne békés úton megoldani és nem látjuk indokoltnak, hogy erőszakkal, vagy erőszakos fenyegetésekkel helyettesítsük a tárgyalások módszerét.

Amint a ház bizonyára tudja, bizonyos tanácskozások folynak más kormányokkal. Hogy addig is, amíg ezek a tanácskozások véget nem érnek, teljes szabadsággal szögezzük le az angol kormány álláspontját: ezennel bejelentem a háznak, hogy ezen időszak alatt (t. i. a tanácskozás folyamata alatt)

olyan esemény esetén, mely világosan fenyegetné a lengyel függetlenséget és amelylyel szemben a lengyel kormány létérdekének tekintene nemzeti haderejével való ellenállást, az angol kormány kötelezettnek érezné magát, hogy haladéktalanul megadjon a lengyel kormánynak minden hatalmában álló segílyt. Az angol kormány ilyen irányú

lesz tehát vigyázni a szavakkal és agitációval mindazoknak, akiknek a szavuk a közvélemény, vagy

esetleg a kormányzati hangulat irányításában valamit jelent. — Mert az igazság mindenképpen út-

ban van és előbb-utóbb elkövetkezik.

Szabó Pál.

biztosítékot nyújtott a lengyel kormánynak.

Hozzátehetem, hogy a francia kormány felhatalmazott annak világszoros kijelentésére, hogy

Franciaország álláspontja ebben az ügyben ugyanaz, mint az angol kormányé.

Greenwood kérdést tett fel az angol-orosz kapcsolatokról.

Chamberlain így válaszolt: — Nyilatkozatom csak a megnevezett ideiglenes időszakra vonatkozik. Az angol kormány

tanácskozásban áll a különböző egyéb hatalmakkal, beleértve természetesen a szovjet kormányt is.

Lord Halifax külügyminiszter ma délelőtt fogadta a szovjet nagykövetet, akivel nagyon kimerítő megbeszélést folytatott. Az iránt nincs kétségem, hogy

a szovjet kormány teljes mértékben megérti és nagyrabecsüli azokat az elveket, amelyeknek alapján eszelünk. Amint a ház tudja, a jövő héten Beck lengyel külügyminiszter látogatását várjuk.

nagy éljenzés a ház minden olda-

lán), akivel tanácskozni fogunk különböző egyéb rendszabályokról, amelyeket azért fogantatunk, hogy az együttműködés lehető legnagyobb mértékét halmozzuk fel ama erőfeszítések érdekében, amelyek célja

egyszermind véget vetni az esetleges támadásoknak, ami a tárgyalás észszerűbb és rendezettebb módszerével váltandó fel.

Greenwood: Ami az értekezletet illeti, szívesen látnám a miniszterelnök az összes hatalmak együttműködésének legnagyobb mértékét, beleértve Szovjet-Oroszországot is?

Chamberlain: Igen, örömmel üdvözlőlnék az együttműködés legnagyobb mértékét.

London, március 31. Chamberlain az alsóház ülése után magához kérte a parlament miniszterelnöki szobájába Lloyd Georgot, akivel hosszasan tanácskozott a nemzetközi helyzetéről. A miniszterelnök ezután hétvégi pihenőre utazott.

Berlin: Neveltséges kísérlet

Berlin, március 31. Német TI: A Német TI Chamberlain pénteki kijelentésével kapcsolatban ezeket jegyzi meg:

A brit kormánynak ez a nyilatkozata neveltséges kísérletnek tekinthető arra, hogy nyugtalanságot szítson és bizalmatlanságot keltsen a népekben Németország ellen.

Az egész akciónak olyan színe van, mintha Anglia el szeret-

né hitetni a kis népekkel, hogy kész a eszelekre. A legutóbbi hónapok folyamán a demokráciák túlságosan is abba a gyanúba keveredtek, hogy már csak beszédeket tartanak és tiltakoznak. — Az ilyen platói kijelentésekkel nem lehet megzavarni Németország élettudatos építőmunkáját Közép-európában. Ezt a kísérletet csak neveltségesnek lehet mondani.

Mussolini: Nem felejtünk, hanem készülődünk

Róma, március 31. Mussolini miniszterelnök ma délelőtt 10 órakor a Reggio Calabriaiába érkezett és 11 órakor a fascio házában erkélyéről nagyfoultosságú beszédet intézett a város főterén elhelyezkedett óriási tömeghez.

— Kétnapos calabrai utam alatt — mondotta a Duce — tapasztalnom kellett ennek a népek acélos erejét. A ti szervezetségetek, a ti stílusotok és a ti lelkesedétek felveszi a versenyt Olaszország minden tartományának fiatalival. Ezen a földön meggyőződést szereztem arról, hogy hazánk folytonossága biztosítva van. (Calabria közsímszertén Olaszország leghosszabb tartománya.) Ez azoknak is szól, akik káros divatoknak és ostoba elméleteknek hódolnak s meg akarják gyengíteni a nemzetet. (A tömeg óriási füttyülésben tört ki.)

— Tudjátok meg, hogy a termékeny népek az erős népek, a terméketlenek pedig a gyengék.

Amikor ezek a terméketlen népek az aggyastánok nyomorúságos csoportjává válnak, elmentállás nélkül meg fognak hajolni a fiatal népek akarata előtt.

Azért jöttem ide, hogy lássam és megálapítsam, hogy mi történt a faszizmus első korszakában. Megállapítottam, hogy sok történet, de még többnek kell történnie. A faszizmus előtti kormányok kitalálták a délolaszországi kérdést, csak azért, hogy azt soha meg ne oldják. Kijelentem, hogy uncsenek sem dél-olasz, sem észak-olasz kérdések, csakis nemzeti kérdések vannak. A nemzet egy család,

amelynek minden fia egyforma bánásmódban részesül.

— A squadrastákhoz intézett vasárnapi beszédemhez kevés hozzátennivalóm van — folytatta a Duce emelt hangon.

Nem felejtünk, hanem készülődünk; mi évtizedekben számolunk és éppen ezért mindig készek vagyunk várni, mint olyan néphez illik, amelyek erős fegyverei vannak és bator szíve van.

A tömeg Mussolini szavait óriási helyesléssel fogadta.

A Duce ezután ismét emlékeztetett a keletafrikai birodalom megalakítására és hangoztatta, hogy az olasz nép birodalmát szárazföldön, tengeren és a levegőben egyaránt minden pillanatban és mindenkiél szemben kész megvédelmezni.

Néhány együgyű alpokontuli ember azt akarta elhitetni, hogy az olasz nép eltávolodott a faszizmustól. A ti lelkes kiáltásaitok éppen az ellenkezőjét mutatják.

Az olasz nép és a faszizmus egyet jelent — fejezte be szavait a Duce, — a hadsereg és a nép egyet jelent és az olasz nép kész ezt bebizonyítani, minthogy egy fiatal nép sem fél a harctól és biztos a győzelemben.

Reggio népe óriási lelkesedéssel fogadta a Duce beszédét.

Időjárás

Mérsékelt szél, kevesebb felhő, néhány helyen délutáni záporosó. A hőmérő-éjlet alig változik.

Angol-amerikai unió

London, március 31. A legnagyobb titoktartás mellett dolgozik Angliában és ugyanakkor Amerikában egy-egy társaság, amely egy angol-amerikai unió lehetőségének terveit dolgozza ki.

A társaság tagjai mind a két helyen közgazdászok, pénzemberek, elméleti és gyakorlati férfiak. A munkában lévő tervek szerint.

Anglia beoladna az Egyesült Államokba.

mégpedig úgy, hogy az alkotmány és a dinasztia mindennél fontosabb kérdése semmi sérelmet ne szenvedessen. A tervezőknek ez okozza a legfőbb gondot, mert az angol nép hűsége az alkotmányhoz és a dinasztiahoz

az angol lélek legnagyobb szentségeihez tartozik.

Minden politikától és minden politikustól távol vannak a tervezők, akik csak akkor fogják nyilvánosságra hozni tervüket, ha az gazdaságilag, katonailag és politikailag tökéletesen ki lesz dolgozva. Akkor — mint informátorom mondja —

teljes vehemenciával vetik bele tervüket a politikai életbe és gondoskodni fognak róla, hogy

úgy az angol, mint az amerikai nép kinyilatkoztathassa arról véleményét. Természetesen Franciaország helyzete Amerika-Britanniához ugyanaz lenne, mint mai helyzete Angliához és Amerikához.

Kanada nem háborúzik

Ottawa, március 31. A kanadai parlament csütörtöki ülésén Mackenzie King miniszterelnök kijelentette, hogy amíg ő áll a kormány élén, nem lehet szó arról, hogy Kanada álltérjen az általános kötelező katonai szolgálat rendszerére. Kanada nem fog újabb vagy rendkívüli kötelezettségeket vállalni, amelyeket előre nem látott körülmények között kellene teljesíteni.

— Lidérenyomás súlya alatt származott az a gondolat és tiszta örültség — mondotta — hogy Kanada minden húsz évben résztvegyen egy tengerentúli háborúban, amelyet olyan ürüny alatt indítottak meg, hogy rendbe kell hozni az európai népek önrendelkezési jogát. Kanada semmi határozott kötelezettséget nem vállal Angliával szemben, hogy miye szerepet kell játszania európai háború esetén. Egyedül a kanadai parlament dönthet háborúról és békéről.

Beck Párisba is ellátogat

Berlin, március 31. MTI: — A Deutsche Allgemeine Zeitung párizsi tudósítója francia politikai körökből úgy értesül, hogy Beck lengyel külügyminiszter Varsóba

visszatértében látogatást tesz a francia fővárosban. Beck ez alkalommal eleget tesz a francia kormány már több, mint egy hónapos meghívásának.

Ostromállapot Madridban

Madrid, március 31. Espinosa Los Monteros tábornok

ostromállapotot rendelt el Madridban és környékén.

Elrendelte a fegyverek beszoállítását, megtiltotta a rémhírtérjesztést, valamint a közüzemi munka szabotálását és mindenemü sztrájkot.

A város élete kezd a rendes kerékvágásba jutni.

A nemzeti csapatok bevonulása óta megszűntek a lövöldözések, az összes közüzemek működnek. Csütörtök óta szabadon árusítják a zöldséget és gyümölcsöt, péntektől kezdve megnyílnak a kávéházak, halkereskedések, szombaton pedig a mézártsékek is megkezdik üzemiüket. Állandóan érkez-

nek élelmiszerekkel megrakott tehergépkocsik.

Burgos, március 31. A vezérkar csütörtöki hadijelentése szerint a nemzeti csapatok tovább folytatták a különböző helységek megszállását. Bevonultak többek között Valenciába, ahol a lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta őket. A Valenciától délre fekvő területeket megsztították és biztosították a madrid-valenciai utat. Valencia környékén 35.000 volt a foglyok száma.

Andalusziában a nemzeti csapatok többek között megszállták Uledát, Guadizot és Bazot, továbbá egész sár kisebb községet.

A levantei arcvonalon Alicantét foglalták el. Madrid környékét teljesen megsztították az ellenségtől.

Ugyanabban az időben 3 bomba robbant Anglia három városában

London, március 31. Két bomba robbant a múlt éjjel Birminghamban a lakónegyed egy nagy háztömbjének átjáró kapujában. — Nagy anyagi károkat okozott. A légnomás bezúta az összes ablakokat és sarkából emelte ki az ajtókat és ablakokat, de emberéletben nem esett kár. Liverpoolban egy látszerészület kirakatában robbant egy bomba és az explozió megrepszettette a ház falát, a szomszéd házak ablakait pedig betörte.

Coventryben egy gépkocsiszín padlástjárójában robbant a bomba.

— Aki túlsokot evett, vagy ivott és ezért rosszul érzi magát, annak egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felrísztja egész szervezettel. Kérdezz meg orvosát.

A robbanás nagy kárt okozott a környező üzletekben

A papírba csomagolt bombát egy 500 literes benzintartály mellett helyezték el, szerencsére azonban a gyúlékony anyag nem fogott tüzet.

— 700.000 patkányt fogott egy év alatt a Bombay patkányfogó hivatal. A bombayi városi tanács által szervezett városi patkányfogó hivatal az 1938. üzemeében 703.540 patkányt fogott, közülük 373.500-et elevenen. Az utóbbiakat beszoállították a Hafkinefele bakteriológiai intézetnek annak megállapítására, hogy nem bacillusterjesztők-e.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKKEK-NEL EGYSZÖRŰ VÁSÁRLASAIT

Éles bírálata felső

De csak általánosítására

Budapest, március 31. Az egyesített bizottságai megkezdtek a második javaslat általános vitájának szónoka Serédi Jusztint más volt.

A hercegprindszólalás

Az egyesített bizottság nyilvánlása után ültözött meg az ismertette a törvényjavaslatot arra, hogy elváltállamok hoztak intézkedéseket, azután J. Jugoszlávia és Románia zsidók ellen intézkedéseket gati liberális berendezkedésnek rendszabályokat az új elvált álló zsidóság néps ellensúlyozására. Magyarország 1919-ben felépített a zsidó megdől az a vád, hogy a zsidó idegen eszmeáramlat születe. Részletesen ismertette törvényjavaslatot, amely az elvált.

Az előadó beszéde utáni általános vita első szónoka Jusztinián hercegprindszólalás volt, amelyben megkezdte az általános vitát, amelynek tárgya az a javaslat volt, hogy a kormány megkezdte volna a törvényjavaslatot, amely a zsidók elleni intézkedéseket szorgalmazta.

Kijelentette a hercegprindszólalás elvi kijelentést kívánva hangsúlyozza, hogy a kormány megkezdte volna az intézkedéseket, amelyek ellen az országban az igazság, a felelősség, a hazaszeretet nevében a páspóki kar, amely a zsidók elleni intézkedéseket tartotta a törvényjavaslat elleni kritikát.

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

nem tartja szerencsésnek, a törvényjavaslat keresztény állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

— Ez a törvényjavaslat csak magyar állampolgárok körében: keresztény, testvérek Most csak általánosságban vényjavaslathoz, annak részleteiben fog foglalkozni most rá kíván mutatni arra keresztény Magyarországra, a keresztény elveknek érvényesítésére kell minden vonalon és

Ne me... P E
RAD
Tömerdek co

B3

D3

B4

1. l.

1939. április 1.

TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG

3

Éles bírálatok után elfogadták a felsőházi bizottságok a zsidójavaslatot

De csak általánosságban, a részletek megtárgyalására külön bizottságot küldtek ki

Budapest, március 31. A felsőház egyesített bizottságai péteken délelőtt megkezdték a második számú zsidójavaslat általános vitáját. A vita első szónoka Serédi Jusztinián hercegprímás volt.

A hercegprímás felszólalása

Az egyesített bizottság ülésének megnyitása után *vitte Görgy László* előadó ismertette a törvényjavaslatot. Rámutatott arra, hogy először a tekintélyállamok hoztak intézkedéseket a zsidók ellen, azután Lengyelország, Jugoszlávia és Románia is hozott a zsidók ellen intézkedéseket, sőt a nyugati liberális berendezkedések is hoztak rendszabályokat az új szélszóródás előtt álló zsidóság népvándorlásának ellensúlyozására. Magyarországon már 1919-ben fellepett a zsidókérdés, ezzel megdőlt az a vád, hogy a zsidóprobléma idegen eszméramlat szüleménye lenne. Részletesen ismertette az előadó a törvényjavaslatot, amelynek elfogadását kérte.

Az előadó beszéde után megindult általános vita első szónoka Serédi Jusztinián hercegprímás volt, aki hangsúlyozta azt a felfogását, hogy jobb lett volna, ha a kormány korábban ismertette volna a törvényjavaslatot, mert most már a kormány minden kritikát presztízis szempontjából néz. Kijelentette a hercegprímás, hogy elvi kijelentést kíván tenni, amikor hangsúlyozza, hogy a kormányzat nehézséget okozni nem akar, de

az igazság, a felebaráti szeretet és a hazaszeretet nevében jelent ki, hogy a püspöki kar, amely ezzel a kérdéssel foglalkozott, szükségesnek tartotta a törvényjavaslat feletti kritikát,

mert felfogása az, hogy a törvényhozóra háruló kritika joga minden törvényhozónak kötelessége.

Ha a törvényjavaslat a zsidók túlkapasait egyénileg szorította volna csak vissza, nem emelt volna kifogást. Minthogy azonban a javaslat minden pontja bevonja a kereszténységet is, mint egyházának képviselője,

kötelességének tartja rámutatni a törvényjavaslatban rejlő hibákra és veszélyekre.

Ez a törvényjavaslat már nemcsak magyar állampolgárokról, hanem híveiről: keresztény testvéreiről szól. Most csak általánosságban szól a törvényjavaslatról, annak részleteivel a plénumban fog foglalkozni. De már most rá kíván mutatni arra, hogy ha keresztény Magyarországról beszélünk, a keresztény elveknek érvényesülniük kell minden vonalon és

nem tartja szerencsésnek, hogy ez a törvényjavaslat keresztény és keresztény állampolgár között különbséget tesz.

Ha a zsidójavaslat a külföldi zsidók bevándorlását akarta volna megakadályozni és a zsidók társadalmi és gaz-

dasági előretörését visszaszorítani, más elveken kellett volna felépülnie. Ő — folytatta Serédi Jusztinián hercegprímás —

különbséget tenne azok között a zsidók között, akik a törvény életbelépte előtt már magyar állampolgárok voltak és azok között, akik nem.

— Ezt a törvényt nem tartaná kiterjesztendőnek azokra a zsidókra és azoknak leszármazottjaira, akik a törvény életbelépte előtt magyar állampolgárok voltak és akik keresztények lettek. Hiszen

nem terjed ki ez a javaslat semmi más fajú vagy mongol keresztény állampolgárra sem.

Nem kellene kiterjeszteni ezt a törvényt azokra sem, akik büntetlen előéletűek, akik a magyarsághoz asszimilálódtak, vagy eziránt való hajlandóságukat cselekedeteikkel igazolták, vagy ez a szándékuk vélhető.

Más oldalról viszont bizonyos kiterjesztéseket javasolna. Így például azokra az izraelitákra vonatkozóan, akik büntetett előéletűek, nem asszimilálódtak és ez nem is vélhetőzótóruk.

Az ilyeneket valóban nem kell a közössége befogadni.

Kiterjesztené a javaslat hatályát olyan zsidókra, akik jog szerint izraeliták, vagy megkeresztelkedtek, de aztán felekezetiük lettek. Mert aki minden vallást megtagad, nem érdemli meg, hogy helyet kapjon a nemzeti közösségbe. Kiterjesztené a javaslatot azokra, akik akár izraeliták, akár keresztények lettek, de kimutathatóan

részeselek azokban a túlkapasokban, amelyek ellen ez a törvényjavaslat elsősorban irányul.

Kiterjesztené azokra a javaslat hatályát, akik nem magyar állampolgárok. De megállapítja, hogy ha ez a javaslat ezeken az elveken épült is volna fel, még mindig hiányos volna. Ha helyes visszaszorítani társadalmilag a zsidóság túlkapasait, a zsidó szellemet is vissza kell szorítani, de

kívánt kell tenni azokkal a tisztességes zsidó vallású és megkeresztelkedett zsidó állampolgárokkal, akik becsületes munkát folytattak,

már visszamenően asszimilálódtak és hasznos tagjai a nemzetnek.

Glattfelder püspök beszéde

Glattfelder Gyula püspök volt a következő felszólaló, aki azzal kezdte beszédét, hogy

nem tud hozzájárulni ahhoz, hogy kitégyenek állásából bárkit, aki állását jogosan szerezte meg.

Hangoztatta Glattfelder, hogy rendkívül lét a gazdasági következményektől, amelyek a törvényjavaslat folytán jelentkezni fognak. Humanitásra van szükség és nem arra, hogy kitalálják,

HARISNYÁK A LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN

RONA

HARISNYA-ÉSKÖTÖTTÁRÚ-SZAKÜZLETÉBEN

PIAC-U.46

hogyan lehet még valakinek a nyakára hurkot tenni. Csak a következtetlenséghez való következtetlenséget mutatja az, hogy valaki a kereszténységgel szemben a zsidóvá való visszaszorítást akarja törvényerőre emelni és

el akarja hitetni a felsőházzal, hogy az ilyen visszaszidósítás az ország érdeke.

Komolytalan beszéd azt mondani, hogy ez a javaslat nem érinti a kereszténységet.

A visszaszidósítás szakítás a keresztény felfogással, amely két-ezeréves és szakítás a magyar felfogással, amely ezeréves.

Lehetetlenség, hogy a vér és a hús joga érvényesüljön és beszélhessenek velük keresztényekről és félvér zsidókról, mintha bábelnai sorozóbizottság előtt állnának az emberek. Csak bolond vonhatja kétségbe, hogy nemcsak hús és vér van, hanem lélek is van.

Kijelentette Glattfelder Gyula, hogy a törvényjavaslat első szakaszát nem fogadja el, mert ezt a szakaszt számtalan átfelvás után sem értette meg. (Glattfeldernek e szavait a bizottság tagjai tüntetően megtapsolták.)

Arról beszélt ezután Glattfelder, hogy a zsidókérdés még nincs elintézve azzal, hogy a zsidókat kiteszik a redakcióból, de a régi szellem ottmarad. Beszüntettek egy malacrevül, amit zsidó szerkesztett, de másnap ugyanilyen engedélyt adtak ki egy másik ilyen lapra, amelyet keresztény szer-

Szülő Géza kritikája

Szülő Géza volt a következő felszólaló, aki kijelentette, hogy egyetért a hercegprímás, valamint *Rassay* és *Ravasz* László meghatározásával a kereszténység tekintetében. Nem akar tehát ismétlésekbe bocsátkozni, hanem arról akar beszélni, amit a törvényjavaslat legveszedelmesebb részének tart, ez pedig

az a lelkiesség, amely az asszimilációt akarja ki-zárni úgy, hogy a diszimuláció ellen nem foglal állást.

Szent István Magyarországa különböző törzsekből tevődött össze, veszedelmesnek tartja tehát azért, hogy a faj-

keszt. A pornográfiát ne kontingentálják.

Megismételte ezután Glattfelder azt a kijelentését, hogy az első szakaszt nem fogadja el és

ha ez a szakasz változatlanul marad, az egész törvényjavaslatot visszautasítja.

Beszédét azzal a kijelentéssel végezte, hogy az utca terrorja nem érdekli.

ARANY BIKA gőzfürdő NYITVA

Ravasz László református püspök azt ajánlja, hogy létesítsenek egy állandó asszimilációs bizottságot, amely a felvetett kérdésekben minden egyes esetben titkos szavazással döntene. *Raffay* Sándor evangélikus püspök általánosságban szintén elfogadja a javaslatot, de kijelenti, hogy a javaslat néhány pontja komoly aggodalommal tölti el.

A visszaszidósítást teljesen ki kellene zárni a javaslatból. Megadott állampolgárságot szerinte csak hozárulás esetében szabad vataktól megvonni.

A javaslat, jóllehet a keresztény magyarság érdekében akarna intézkedni, mégis

főképpen a kereszténységnek árt.

elméletre terjeszkedünk ki és gyengítjük az asszimilációt, mint a nemzeti erők forrását.

Ebben az országban nem lehet fajelméletet fentartani és erre például hozza fel azt, hogy magában a kabinokban öt idegen nevű miniszter foglal helyet, a diplomácia majdnem minden tagja idegen nevű és ezek az államférfiak és diplomaták mind kitűnő magyarok. Ezért óv ilyen tendenciától mindenkit, mert ezzel a magyarságot zsugorítanák össze.

— A mai európai helyzetnek a baja ott kezdődött, amikor a békeszerződés-

Ne menjen P E S T R E vásárolni — mert

RADÓ-nál most különösen olcsón vásárolhat! Mindenkinnek érdeke, hogy most vásároljon, eladásra kerül tömérdek szebbnél-szebb különleges favaszi ujdonság, ruha, selyem anyagok tömérdek comple, kosztüm, kabát és öltönytövegek vászon és asztalneműk. Most sok pénzt megtakaríthat!

B4

D3

B3

D3

B4

C4

D5

C6

A5

B6

A6

A6

B6

A5

C6

D5

A4

C4

B4

D3

szekden nemzetközi jogot mellékesnek tartották és

megengedték annak az elvnek az elburjánzását, hogy nem a jog szabályozza az államok egymásközötti viszonyát, hanem az erő. A kisebbségi védelemről szóló törvény megengedte, hogy büntetlenül lehetett egy más állam életébe beleszólni. En éltem, sőt visszafelé ezzel a joggal Csehszlovákiában.

Az én felfogásom szerint ebben az országban nem az asszimilációt, hanem a diszimilációt kell meggátolnunk és nem szabad kirekeszteni a magyar életből olyan elemeket, amelyek a nemzetnek hasznára válnak és a nemzet erkölcsi erejét növelik.

Azt kell megakadályozni, hogy a diszimiláció által értékes elemeket elveszítsünk. Előbb nem idéztem közéleti szerepet játszó politikusok és diplomata idegen nevét, de

most idézem Ballagi, Csemegi, Korányi nevét, akik asszimilálódtak és nagy hasznára váltak a magyar nemzetnek.

Nem akarok szentimentális lenni, — folytatta beszédét Szűllő — bár a javaslat indokolásában foglaltatik az a mondat, hogy nem szabad szentimentálisnak lenni. Ezt a mondatot azért ragadom ki, mert ezt legalább megtudtam érteni.

Előtől eltekintve a törvényjavaslat valamennyi szakasza úgy van megszerkesztve, hogy azokat senki soha nem tudja megérteni.

En már sokféle törvényhozást láttam, láttam a csehek, az osztrákok törvényhozását, de ilyen konfuzus szövegezéssel még nem találkoztam. Gobineau tanítja, hogy az emberi gondolatnak ruhája a szó.

Ilyen rongyos ruhában a felsőház eléit még nem állt soha senki. (Nagy derűtlenség.) Kérem az írói kvalitásokkal rendelkező igazságügyminiszter urat, gondoskodjék arról, hogy a törvényjavaslatokat a jövőben magyarul értő bizottsággal vizsgál-

tassa meg, hogy azok szövegét a magyarul gondolkodó ember megérthesse.

En azt hiszem — folytatta Szűllő Géza —, hogy ebben az országban nem szabad kirekeszteni olyan elemeket, amelyek a nemzet közkinését erősítik, de ugyanakkor vigyázni kell arra is, hogy a kormányzatból se zárjunk ki olyanokat, akik a nemzet érdekében munkálkodnak.

A törvény rossz, de ez még mindig nem olyan nagy baj, mintha a kormányzás rossz.

Egy rossz törvényt egy jó törvénnyel meg tudok javítani. De egy rossz kormányzás után jó kormányzásra alig számíthatunk.

— Dionisost kell idéznem, akiknek

egy, napon jelentették Siracusából, hogy ott egy asszony nap, mint nap egy bárányt áldoz az ő — Dionisost tiszteletére. Dionisost borzalmas tirannus volt, kegyetlen ember, akit minden alattvalója gyűlölt.

Számára is érthetetlen volt, hogy miért áldoz az öregasszony naponta bárányt, mikor ő maga is tudja, hogy nála népszerűtlenebb, gyűlöltebb, megvetettebb ember alig van. Maga elé idéztette az asszonyt, aki így válaszolt: »En már öreg vagyok és tudom, hogy minden kormányt csak egy rosszabb kormány követ. Azt pedig már aligha bírnám el, hogy te utánad még egy kegyetlenebb, rosszabb kormány jöjjön. Ezért áldozom a bárányt...« (Orvosi derűtlenség.)

— Most nem ezzel az esettel állunk szerencsére szemben, de volt még nemrégiben idő, amikor ezzel kellett mindig számolni.

En magam a törvény életbelépése ellen gátat nem emelek, de minden erőmmel méltatlankodom a törvény ellen.

— Ez a törvény jogfosztást jelent, jelenti a jog területéről való letérést, ez a törvény részt üt az alkotmányos szabadság és egyenlőség elvén.

Nekünk kis nemzetnek nincs más erőnk, csak a jog. A jog külső formája a törvény. Erre a jogban rejlő erőre nekünk jobban kell vigyáznunk, mint nagy államoknak. Az erőszak, a fegyver hatalmát a joggal szemben nem fogadhatjuk el.

— Azokat a kifogásokat — folytatta ezután a szónok —, amelyek az egyes pontoknál felmerülnek, majd a plénumban fogom előterjeszteni. Most csak egy feltűnő hiányosságra kívánok rögtön rámutatni. Nevezetesen

sehol nem látom, hogy ki és hogyan fogja végrehajtani ennek a törvénynek megszámlálhatatlan súlyos intézkedéseit.

Ezért egy indítvánnyal állok elő. Nevezetesen arról, hogy a zsidótörvény végrehajtását bízzák egy kormánybiztosra. A kormánybiztos mellé rendeljenek ki egy ellenőrző bizottságot, amely részben a képviselőház, részben a felsőház tagjaiból állana. A képviselőház tagjait egy zsűri jelölje ki, a felsőház tagjait a felsőház elnöke.

Ezzel csak levonnék a kormány válláról a felelősségeit.

Ísmélem, hogy a törvény ellen nem emelhetek gátat, de ísmélem azt is és hangsúlyozom, hogy szellemével, intenciójával nem értek egyet.

Ki kell jelentenem — végezte fennhangon Szűllő Géza —, hogy az nem biztos, hogy ez zsidótörvény, de az egészen biztos, hogy nem keresztény törvény.

Szilágyi Lajos beszélt ezután. Szerinte a javaslat

megrendíti a jogbiztonság érzését. Országszerte beszélik, hogy

a kormány nyomásra terjesztette elő a javaslatot, mégpedig illetéktelen külföldi befolyásra.

ezt azonban ő nem teletelzi fel a miniszterelnökről.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök közbeszólt: Megmondtam bemutatkozó beszédemben a képviselőházban és itt is, hogy

a megunk lábán állunk.

Mért kell komolyan tett kijelentéseket naponta még a felsőházi tagoknak is megismételni. (A felsőház megtapsolta a miniszterelnököt kijelentéséért.)

Szilágyi Lajos ezután azt fejtegette, hogy a javaslat miatt tömegek válnak munkanélküliekké és elsősorban a keresztények szenvedik el a törvény hátrányait.

Wekerle Sándor beszédében azt hangsúlyozta, hogy

amíg az első zsidójavaslat tanulmányát nem vonhattuk le, nem tett volna szabad új javaslatot jönni elő.

Báró Prónay György csatlakozott Wekerle Sándor indítványához.

Harrer Ferenc a javaslatot általánosságban elfogadja.

Ludány Miklós szerint a javaslatnak igen nagy hiánya, hogy

a földdel kapcsolatban a zsidóságról kifejezetten csak a földtulajdonserzésről intézkedik, de nem rendelkezik imperatíva arról, hogy zsidó bérelhet-e a jövőben földet, s milyen korlátozásokkal.

Pedig, ha ez a kérdés nem tisztázódik, nem oldjuk meg a problémát a falvak lakosságának szempontjából.

Hegedűs Loránt általánosságban sem fogadja el a javaslatot, mert felfogása szerint

ellenkezik a keresztény és nemzeti szempontokkal.

Szöke Gyula a legnagyobb hibát abban látja, hogy a javaslat 1. szakasza megállapítja, hogy ki a zsidó, azután annyi kiötlést tesz, hogy nem tud-

ni, marad-e egyáltalán zsidó.

Ugyanakkor azonban nem tesz a javaslat igen fontos megkülönböztetést azok között a zsidók között, akik már évszázadok óta itt vannak, akik újabban vándoroltak be és akik legutóbb jöttek be.

Keszthelyi Gyula elfogadja a javaslatot.

Mivel több felszólaló nem volt, az elnök az általános vitát bezárta s Fasnády Nagy András igazságügyminiszter válaszolt a felszólalásokra.

A felsőház egyesített bizottsága ezután nagy többséggel, általánosságban elfogadta a zsidójavaslatot a részletes tárgyalás alapjául. Ezután

46 szavazattal 21 ellenében elfogadták Wekerle Sándor indítványát, amelynek értelmében albizottságot küldenek ki a részletekre vonatkozó javaslatok megvitelére.

Az albizottság holnap, szombat délután 11 órakor ül össze.

Károlyi Gyula lemondólevelének szövege

Budapest, március 31. Nyilvánosságra került gróf Károlyi Gyula lemondó levele, melyet felsőházi híveivel intézett. A levél a következő:

»Tisztelt értekezlet!

Barátaimmal számtalan megbeszélésen keresztül igyekeztem a benyújtott zsidótörvénynek az ország egyetemes érdekét a legjobban sértő intézkedéseit kiküszöbölni.

Mivel a kormányzati elgondolásaim nem tette magáévá, elhatároztam felsőházi tagságomról való lemondásomat, mert a felsőháznak a zsidótörvénnyel szemben való esetleges állás-

foglalása olyan súlyos kormányzati zavarokat idézhet elő, melynek következményeit képtelen vagyok lemérni.

A jelenlegi súlyos bel- és külpolitikai helyzetben nem tartom célszerűnek ilyen kormányzati zavarok előidézését, viszont a javaslatot jelen formájában elfogadni lelkiismeretemmel összeegyeztethetőnek nem tartom, éppen ezért nem tartom magamat alkalmasnak arra, hogy a javaslatot szemben akár irányt adó, akár csak véleménynyilvánító szerepet játsszak.

Gróf Károlyi Gyula

Vasúti síneket hord el, házakat dönt romba az árvíz Misko'c, Haivan és Gyula komoly napjai

Gyula, március 31. Gyulát árvízveszedelem fenyegeti.

A román területen lévő Székudvar közelében az éjjel két óra tájban 120 méteres gátszakadás történt a Körösön, több mint kétféle kilométer víz-tömeg hirtelen Gyula felé, előtérrel fenyegetve az egész gyulai tanyavilágot.

Az árvíz méreteiben még nagyobb lesz, mint az 1925-ik évi.

Gyula, március 31. A mára virradó éjszaka a Fehér Körös a román uralom alatt levő Kisjenőnél, Erdőhegyenél és Székudvarnál

átzakította a gátat.

Nagymennyiségű víztömeg zúdul a Fehér Körös és a Fekete Körös között levő területre. A magyar hatóságok minden intézkedést megtettek a közeledő veszély elhárítására.

Alattján, március 31. A Zagyva ár-dása Alattján községben 1000, János-hida községben 700 holdas területet öntött el. Az árvíz emelkedése még tart.

Litke, március 31. A négynapos állandó esőzés következtében Litke községben az Ipoly folyó és a falut átszelő Dobroda patak

kiáradt és kilépett medréből. A község déli részét, amely völgyben fekszik, teljesen elöntötte. A községben félreverték a haragot. A község lakossága álmából felriadva,

hiánagos öltözékekben szaladt össze, hogy megtudja a baj okát. Amikor híre ment, hogy az Ipoly kiöntött és a víz több házba behatolt,

az egész falu lakossága a bajba-jutottak segítségére sietett.

A szakadatlan esőzés még fokozza a veszélyt és rémületet. A víz állandóan nő, úgyhogy a Balassagyarmat—losonci vasútvonal is veszélyeztetve van.

Budapest, március 31. A MÁV igazgatósága közli, hogy az árvíz okozta pályarongálás miatt a forgalom csúszásért a következő

vonalakon és következő állomások között szünetel: A fülek—bánrévi vonalon Balogfalva és Bánréve állomások között, a feled—rimaszombati vonalon Feled Rimaszombat állomások között. A bánréve—özdi vonalon Bánréve és Özdi állomások között. A vácbalassagyarmati vonalon Dajtár és Drégelypalánk állomások között. A vámosgyörk—dijszázi vonalon Jászárokszállás és Jászapáti állomások között. A megrongált pályarészek helyreállításai munkálatai folyamatban vannak.

Miskolc, március 31. A kulturmérnöki hivatal este hat órakor a következőket jelenti: A Sajó Bánrévénél és Felsőszolcánál 4-4 cm-t apadt. Ónodon az éjszakai órákban várják a vízszint tetőpontját. Az Eger patak a hosszas esőzés következtében szintén kilépett a medréből, előtérte a környező réteket és az utakat járhatatlanná tette.

Drégelypalánk, március 31. Az Ipoly előtérte Ipolyhidvég és Nagyfalva több uccáját. A víz sok helyen

másfél méter magas. Több összedüléssel fenyegető házból kilakoltatták az embereket. — Drégelypalánk és Balassagyarmat között a hegyekről lefutó patakok

elmosták a helyi vasutat.

Poszony, március 31. Az esőzés következtében Szlovákiában további áradások történtek Felsőnyitra vidékén.

A Nyitra áradása olyan méreteket kezd ölteni, amelyekre emberemlékezet óta nem volt példa.

Privigye vidékének legnagyobb része víz alatt áll.

„Nem
Mag

D3 B4 C4 A

D5 C6
A5 B6/A6

A6 B6/A6

C6 D8
A6 B6/A6

A4 C4 B4 D4

D3 B4 C4 A

D3 B4 C4 A

Dr Révész Imre:
„Nem nézhetjük, hogy a kereszt Magyarországon Gessler-kalap legyen!”

A „Vasárnap” című egyházi folyóirat közli dr Révész Imre, református püspöknek a nyíregyházi Leánykálvionumban tartott előadását. Révész püspök többek között ezeket mondotta:

— A magyar református iskola, amióta fennáll, mindig hazaszeretőre és ennek még mélyebb lelki megalapozására: nemzetbűsögre tanítja növendékeit. Beléjük oltja azt a hitet és meggyőződést, hogy minél hűvebben követi valaki református keresztény hitvallását, és ragaszkodik az Anyaszentegyház te-
 hehez, az élő Jézus Krisztushoz, annál hűségesebb, megbízhatóbb, önfeláldozóbb hazafi, annál életelenebb tagja nemzetének, mert annál több erőt tud meríteni az Örökkévalóság forrásaiból, hogy ezzel szolgálja földi hazáját, melyet neki Isten ajándékol adott.

— De miközben a mi református iskoláink ezt tanítják talán között, a falakon kívül tanítanak igazságot két oldalról is kétségbevonják.

Egyik oldalról tagadják azt, hogy mint református kereszténynek lehetünk hűségesebb gyermekei nemzetünknek, másik oldalról azt vonják kétségbe, hogy mint református kereszténynek lehetünk jó magyarok.

— Az egyik vád tulajdonképpen öszve. Felmerült újra meg újra zavaros melegségekben, valahányszor nemzetünk életét olyan földrangszerű megpróbáltatások vibara rázta meg, mint amilyen most is már 25 éve tart. E szerint e nemzetnek sok baja, szerencsétlensége között mégis legnagyobb baja az, hogy tagjai nincsenek egy valláson. A boldogabb magyar jövődó azt kívánna, hogy a nemzet fölött legyen egy vallásra, természetesen a többség vallására.

Felmerült ez a gondolat már századokkal ezelőtt, akkor, mikor ez a mai többség még kisebbség volt s azóta új és más formákat öltve, bol hivatagóbb, hol parancsolóbb formában szakadatlanul hangzik felénk.

És ha talán jambor jóhiszeműségből, naiv optimizmusból nem volnánk hajlandók megérteni, vannak tények, melyek

félreérthetetlenül állítják eléink ezt az óhajit, vádat, követelést.

Mert hiszen mi mást jelent pl. az a tény, midőn 21 százalék tisztavéri, jó magyar és keresztény embernek kérese, könyörgése, jóindulatú figyelmeztetése, felfiás, de nem lármás tiltakozása ellenére

a mi megváltásunk szent jelét, a keresztjelvényt használják fel arra, hogy folytonosan eszükbe juttassák, hogy Magyarországon csak egy igaz vallás van: a többség vallása.

Erre való kínos emlékeztetésül oda-függesztik a corpus nélküli keresztet, sőt már a crucifixust is legkisebb valóságteljesítő jelleggel sem bíró házak ormára, lárnyaló és tanterem falára s csodálkoznak, ha mi becsületes őszinteséggel megmondjuk, hogy ebben a legszentebb és legegyetemesebb keresztény jelvényben, ha így alkalmazzák, mi csak batalmi jelvényt, a túlfüggő többségi öntudat kibívó fel-lepését tudjuk látni.

A magyarországi reformátusság nem azért tiltakozik a keresztnek állami, községi, vármegyei vagy más, nem román, kat. intézmények falán való kifüggesztése ellen, mert gyűlöli, hanem, mert nagyon szereti és tiszteli és

nem nézheti, hogy ez a szent jel Magyarországon Gessler-kalappá legyen.

Aki ezt akarja, nem szereti a keresztet úgy, mint mi.

Később így folytatta előadását dr Révész Imre:

— Azoktól pedig, akik mindenáron a vallási egységben látják nemzetük boldogabb jövőjének útját, hadd kérdezzük meg:

vajjon boldogabb, egységesebb, erősebb volt Magyarországon a reformáció előtt, mint a reformáció után?

Nem érte a középkorban még sokkal több csapás belülről és kívülről egyaránt? Ne gondoljunk csupán az aránylag rövid fénykorokra (István király, III. Béla, Nagy Lajos, Mátyás), hanem lássuk meg azt is, ami közöttük volt, a folytonos pártoskodást, trónviszályt, tatár, kún, török stb. isten-ostorait. Pedig akkor egységes volt vallásban Magyarországon s mégis önbűne emésztette a magyart!

Hadd kérdezzük meg továbbá, hogy vajjon az egy vallású népeket valláségségük megóvta-e a romlástól csak a legújabb korban is? Gondoljunk Spanyolországra, Dél-Amerikára, Oroszországra! Oroszország kivételnek látszik, de vajjon Oroszországot az egységes római vallás és egyház emelte föl és tette nagygyá? Az Itália Unita a római pápa ellenére és sika alatt született meg s a mai fasiszta Oroszország sines a pápasággal egészen zavartalan jó viszonyban.

— Ez volna hát az egységes vallású országok ereje és diésége, amelyért nekünk nemzeti érdekből érdemes volna elhagyni bizta evangéliumi hitbűket?

Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a protestáns, különösen pedig

a református már a maga hitével fogya különb magyar, mint a római katolikus. Csak azt akarjuk bizonyítani, hogy minél közelebb áll valaki a maga gyökere, mely, nemcsak vérségi, hanem lelki magyarságában is Krisztushoz, annál jobb magyar hazafi

és minél közelebb juttatja Krisztushoz nemzetét és hazáját is, annál építőbb magyar, mert magyarsága a szíven viselt kereszt magyarsága. Mi pedig ilyenek csak református hitvallásunk alapján lehetünk.

— Ismét összeült a konvent előkészítő bizottsága, Dr Révész Imre református püspök pénteken elutazott Budapestre, hogy résztvegyen a konvent előkészítő bizottságának ülésén. A püspök Budapestről Szentesre, majd Csongrádra utazik, ahol hivatalos egyházi látogatást tesz és csak vasárnap este érkezik vissza Debrecenbe.

Női kabátol
Vágó -101
Férfi ruhát
Vágó -101
 Piac és Széchenyi-u. sarok.

20 évi adómentességet fognak kapni az újonnan épülő házak

Annakidején beszámoltunk az építőiparnak a pénzügyminiszterhez intézett kérelméről, amelyben a nagymértékben megcsappant építkezési kedv fokozására rendkívüli adókedvezményt kért.

Értesülésünk szerint a pénzügyminisztérium a legmesszebbmenőben honorálni kívánja az építőipar kívánását.

ami egyben nemzetgazdasági érdek is és az építkezési kedv fellendítése érdekében az egész országra kiterjedő érvényű, rendkívüli házaadómen-

tesség engedélyezésének tervével foglalkozik.

Az új, általános házaadómentesség, mint azt beavatott helyről közlik,

háza adómentesítésre fog szólni és annak engedélyezése, eltérően az eddigi rayon-beosztásos házaadómentességtől,

az egész ország területén egységes lesz.

Úgy tudjuk, hogy a vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet már a legközelebbi hetekben megjelenik, ami előreláthatóan kedvezően fogja befolyásolni a most induló építkezési idényt.

Kárpátalja visszacsatolásával ismét megnagyobbodott a tiszántúli ref. egyházkerület

Tavaly novemberben, amikor a magyar hadsereg bevonult a magyarok lakta Felvidékre, a Tiszántúli református egyházkerület megnagyobbodott, mert a visszacsatolás-
 sal kapcsolatban több református egyházközség tért vissza. A visszacsatolásról az Országos Református Zsinat döntött és a csouka ország reformátusai örömmel vették tudomásul felvidéki testvéreik visszatérését.

Most amikor hős honvédeink megszállották a Kárpátalját, a tiszántúli református egyházkerület ismét megnagyobbodott. A beregi egyházban Beregrákos 1319, Bilke 72, Kajdandó 244, a máramaros-ugocsa egyházban Dolha 39, Fancsika 131, Gödöngháza 302, Huszt 530, Nagybooskó 134, Nagyszőlős 561, Teleksháza 443, Técső 1780, Visk 2492 református lélekkel tért visz-

szá az anyaországhoz és a tiszántúli református egyházkerülethez. A házaadómentesség és a református testvérek a munkási egyházmegegyezéshez tartoztak. A magyarok lakta Felvidék visszacsatolása után a mostani megszállásig Iszák Imre teesői eseres vezetése alatt állott a két egyházmegegyezés református-sága.

Az ungi református egyházak északi része a tiszántúli református egyházkerülethez kerültek vissza. A máramaros-ugocsa református egyházak egy része még mindig oláh megszállás alatt vannak. A tiszántúli református egyházkerület keleti és délkeleti része jelenleg még oláh és jugoszláv megszállás alatt vannak.

Vásároljon hírdetőinknél!

Hungária filmszínház
 MA ELŐSZÖR
 DANIELLE DARRIEUX az ünnepelt híres francia filmprimadonna részben Magyarországon készült világfilmje:
Egy pesti éjszaka
 Előadások: 5, 7, 9-kor!
 Világhíradóban: KORMÁNYZÓ URUNK KÁRPÁTALJAN A HŐS HONVÉDEINK KÖZÖTT!

Az Apollóban
 MA IS déltől 5, 7 és 9 órakor
KERTÉSZ MIHÁLY
 nagyszerű alkotása:
ROBIN HOOD KALANDJA!
 Szenzációs színes filmesoda, Pazar kiállításal és hatalmas tömegjelenetekkel!
 Főszereplők:
 Errol Flynn és O. de Havilland
HIRADÓ!

Nem találtak rablót

Tavaly júliusban az országban nagy feltűnést keltett a rablótámadás, amely hajtója egy tizenkilenc éves debreceni gimnazista, Kázmér volt.

A fiatal diák napok megrázkótt hazulról és a szüleinek házában az élt. Egy éjszaka

álarcon és fából készült volverrel kezében bejött a házba, a rablót kereskedő házába.

A kereskedő a zajra felébredve látta, hogy a fiatal, álarcos férfi áll előtte, volvert szegve a falra. A rablót kereskedőre:

— Pénzt, vagy élni!

Aufrichtig Dezső azonnal megrázkótt, és úgy tett, mintha székre esett volna, hogy kivegye pénzt a kezéből. A rablót megrázkótt, és elment.

Vad dulakodás kezdődött, a rablót fojtogatók a kereskedőt, a rablót megrázkótt, és elment.

A hatalmas természetű rablót ellenére sem hagyta a kereskedőt, tovább folyt a dulakodás.

A láрма ekkor már a szomszédokat is megrázkótt, és odagyűltek Aufrichtighez. Berohantak a lakásba, ahol kiderült, hogy a rablót megrázkótt, és elment.

hat emberrel is szembe fordult, és megrázkótt, és elment.

Egyik ütés a másik után, a fejére, míg végre elájult. A rablót megrázkótt, és elment.

Kávy Kázmérnak a rablót megrázkótt, és elment.

Arra a kérdésre, hogy a rablót megrázkótt, és elment.

Kihallgatása után a rablót megrázkótt, és elment.

elfogatása alkalmával a rablót megrázkótt, és elment.

Még amikor a törvényszék a rablót megrázkótt, és elment.

kanciót ajánlottak a rablót megrázkótt, és elment.

A hatóságok — tekintettel a megrázkótt, és elment.

négyszáz pengő órában szabadlábra helyezték a rablót megrázkótt, és elment.

Propagandaháború

A világháborút megelőző időkben nemcsak propaganda tevékenység, de maga a szó is általában ismeretlen volt a széles nyilvánosság előtt és inkább csak a kereskedelem piaceszerező eszközeként szerepelt, reklám formájában.

Egyes politikai pártok mint agitációs munkával foglalkoztak vele, de a javarészt csak belpolitikai értelemben.

Külpolitikai téren addig csak a szorongások számának matematikai adatait tartották fontosnak a háború esélyeit illető számításokban. A világháború kezdeti katonai sikerei után azonban bebizonyosodott, leginkább a nyugati arcvonalon, hogy a számbeli erőfölény még messze nem minden. Az egyes népek faji tulajdonságai, erkölcsi erőntényezői és a hangulatkérdés mindinkább előtérbe nyomultak és alapját képezték annak a nagyszabású, külpolitikai számításokra és érdekekre felépített széleskörű propaganda tevékenységnek, mely főként angol irányítás alatt, sajnos, csak az entente hatalmak részéről működött teljes sikerrel. Már méreteiben is messze túlhaladta ez a tevékenység az entente részéről a középponti hatalmak által elindított, tervszerűtlen és kezdetleges próbálkozásokat. Végül eredményben pedig a háború kezdetén a való felidézéséről koholt vádra épített ellenséges propaganda aknamunkája ásta alá a központi hatalmak népeinek erkölcsi ellenállóképességét és jutatta — ellentétben a katonai teljesítmények és eredmények mérlegével — a győzelmet az entente oldalára.

Erdemes ezért néhány pillantást vetnünk arra, hogy tulajdonképpen hogyan is működik a háborús propaganda, melynek a világháború tapasztalatain okulva ma már minden állam sorsdöntő fontosságot tulajdonít.

Lényege ennek a közvelemény mesterséges és tudatos irányítása. Célja egyrészt az ellenség erkölcsi erejének aláásása, így küzdőképességének megsemmisítése.

Eszközei közé elsősorban a sajtó, irodalom, film, színház, a rádió, az alkotó és képzőművészetek, az egyesületi élet és a fényképezés tartozik. Általában minden olyan eszköz, amely tömegvonzásra alkalmas.

Lényeges feltétele a háborús propagandának az egységesség vezetése, amelynek iskolapéldáját az entente hatalmak mutatták a Grewe House-ban Londonban felállított központi propaganda hivattal.

A terjesztés eszközeit óvatossággal kell megválasztani és oly mérvben megszervezni, hogy ne csak a rádió, de a nyomtatott betű útján is eljussanak azok az eszmék, jelszavak, ígéretek vagy fenyegetések, amelyeket terjeszteni a vezetőség célszerűnek tart, az ellenséges lakosság körébe. Az erkölcsi erők aláásásához a háborúval velező nehézségek kedvező körülményeket teremtenek. Ugyint: lakosság elégedetlensége, éhínség, elnyomatás, lázadás vagy pedig kedvezőtlen katonai események a hartereken. Módszereit természetesen oly ügyesen kell megválasztani, hogy ne lehessen észrevenni, hogy tudatos propagandáról van szó. Ellenben terjedjen ki az ellenségnek úgy a haderő tagjainak, mint a polgári lakosság hangulatának befolyására. De kiterjedkedik a háborús propaganda a saját nép és a szövetségesek hangulatának előnyös befolyásolására, a küzdőképesség és a saját győzelembe vetett hit állandó fenntartására. Egyben ellenpropagandát fejt ki az ellenséges kártekon tevékenység ellen.

A semlegesekkel való gazdasági kapcsolatok fenntartása érdekében a háborús propaganda igyekszik a semlegesek államaiban élő népek körében az illető küzdő állam igazságába és győzelmébe vetett hitet fenntartani, ugyanakkor az ellenséggel szemben esetleg táplált bizalmat aláásni. De azt is híreszteli, hogy az ellenség a semlegesek ellen is szándékozik fordulni.

A saját ügyre előnyös tényeket únos-úntalan hangoztatva, dicsőítői igyekszik azokat a célokat, amikért fegyvert fogtak, dicsőítői fegyvertényeket és alássa az ellenség minden ténykedésének értékelését. A hadieseményeket a saját szempontból igyekszik magyarázni és mérlegelni. Nem hagyja, hogy az ellenség jelszavakban fellülkerekedhessen és a háború okát az ellenségre hárítja.

A komoly és szakszerűen irányított propaganda nagyban hozzájárulhat a háború idejének megrövidítéséhez, sőt békeidőkben vagy háborús feszültség idején megfelelően irányított propaganda elérheti a háború kitörésének megakadályozását is!

Bihari hírek

Berettyóújfalun, március 30. A bihari megyei gazdasági egyesület ez évben ünnepli meg százéves fennállását. Az egyesület közgyűlésén dr. Vajay Károly főispán bejelentette, hogy

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Berettyóújfaluban kirendelt-séget létesít, hogy ezzel is közvetlenebbé tegye a kapcsolatot a vármegyével.

ger briliánst, amint futó pillantásokat vetett rá.

— Mi az értéke ennek a gyönyörű ékszerdarabnak? — érdeklődött az egyik vendég, aki a legközelebb állott a grófhoz.

— Az ankeión másfél milliót fizettek érte, — felelte ez.

— Márkát, vagy dollárt? — Paniu fölényesen mosolygott: — Természetesen dollárt.

— És a gróf úr, ön ezt a vagyont erő kinevet egyszerű faliszekrényben tartja? Ha az enyém volna, én valóságos várat építtetnék neki, sáncárokkal és hajóágyakkal. En egy ezred tüzérséget szerződöttnék az őrzésére.

— Itt is elég biztonságban van! — jegyezte meg Paniu és gondosan elzárta a börtököt.

A társaság lassan átvonult a szomszédos szalónba.

Az ajtónál Hannes csaknem összeütközött Iréne-nel. Mind a ketten önkéntelenül megálltak. Észre sem vették, hogy egyedül maradtak a dolgozószobában.

— Iréne — szólalt meg a fiú —, elutazol?

— Az asszony a földre sította a szemét és hallgatott. Aztán mosolygva nézett a fiúra: — Nem Hannes, nem utazom el. Itt maradok.

— Iréne.

— El akartam utazni, Hannes, mert azt hittem, hogy jobb lesz mindkettőnknek. De nem jobb! — Már ez sem segít... Nem tudok elmenni.

— Szóval kiint leszel a Stadionban a versenyen. En is futok.

— Kint leszek.

A fiú mélyen fújta a levegőt: — Akkor győzni fogok! Meglátjuk.

Hurrá! Világrekord!

Írta: Braun Curt.

Fordította: Vécsey Leó.

(21)

— Nem utazunk! — mondotta halkán, de szilárd határozottsággal. — Egyelőre itt akarok maradni.

A férfi arcát biborpirosság öntötte el:

— Itt... itt akarsz maradni! — lökte ki magából a szavakat, — majdnem fulladozva. — Hát jó!

Iréne követte férje dültől égő tekintetét s látta, amint ez Tilden Hannes felé téved. A fiatalember daltáisan, mosolyogva állott a kis-lánycsoport közepén... Az asszony most egyszerre megértette a beteg ember ögő, engesztelhetetlen gyűlöletét az egészséges, diadalmas fiatalossággal szemben és egyszerre minden részvét elszállt szívéből. Ugy érezte, a maga életét védelmezi, amikor határozott hangon folytatta:

— Gondold meg a dolgot, Gregor! En nem szeretnék egyelőre elutazni... Itt akarok maradni.

XIV.

Később Pahlen is csatlakozott a csoporthoz, amely Hannes körül tolongott:

— Hagyd ezeket a esirkeket! — sugta oda neki. — Paniu egy diadomot akar megmutatni, ami az orosz császári koronázásakor készült. Gyere nézzük meg! Erdemes

mert egyedülálló példány Európában.

Karant fogta a fiatalembert, aki elindult vele, bár nem nagyon érdekelte a diadém.

...Nem is tudta hogy Paniu ilyen gazdag és ezt meg is jegyezte Pahlennek. A gróf mosolygott:

— Nem az övé a diadém, hanem Hart Johané, az amerikai milliomosé... csak megőrzésre van Paniumnál, amíg a diadém számára épített páncélszekrény Hart palotájában elkészül. Paniu is valami titkos safe-ban őrzi.

A társaság válogatott része ekkor már összegyűlekezett a gróf dolgozószobájában. Paniu éppen a titkos safe felnyitásával foglalkozkodott.

— A jelszót mindennap megváltoztatom! — szólalt ideges mosolygással. — Ma a jelszó: Cannes.

A társaság közelebb húzódtott a falbaépített pénzszekrényhez, — amelyből a báró fekete börtököt vette elő és kinyitotta. A fekete bársonyon ott szikrázott diadalmasan a gyönyörű ékszer. Meglepett, áhitatosan rajongó felkiáltások hangzottak mindenfelől és Paniu sorra odavitte a börtököt vendégeihez, anélkül, hogy kiadta volna a kezéből.

Hannesnek nem sok érdeke volt az ékszerhoimi iránt. — Nagyon szépnek találta a szintjátzó, ten-

B4 C4 A4
D5 C6
A6/B6/A5
C6 D5 C
A6/B6/A5
C4 B4 D3

Nem találják a hatóságok Kávay Kázmért, a rablótámadó diákok

Tavaly júliusban az egész országban nagy feltűnést keltett az a rablótámadás, amelynek végrehajtója egy tizenkilenc esztendő debreceni gimnazista, Kávay Kázmér volt.

A fiatal diák napokkal előbb megszökött hazulról és egy barátja szüleinek házában az istállóban halt. Egy éjszaka

álarokban és fából készült revolverrel kezében belopódzott Aufrichtig Dezső, Dóza uccai kereskedő házába.

A kereskedő a zajra felébredt és megdöbbenve látta, hogy ismeretlen, álarcos férfi áll előtte és revolvert szegsz felé. A rabló rákiáltott a kereskedőre:

— Pénzt, vagy életet!

Aufrichtig Dezső azonban nem ijedt meg, kiszállt az ágyból és úgy tett, mintha szekrényhez menné, hogy kivége pénzt. A következő pillanatban megfordult és rávetette magát az álarcos banditára.

Vad dulakodás kezdődött közöttük, a rabló fojtogatni próbálta a kereskedőt, aki azonban nem hagyta magát, hanem felkapott egy redőnyhúzó botot és azzal támadója fejére sújtott.

A hatalmas termetű rabló az erős ütés ellenére sem hagyta abba a verekedést, tovább folytatta a dulakodást.

A láрма ekkor már felriasztotta a szomszédokat is, akik mind odagyűltek Aufrichtig Dezső házához. Berohantak a lakásba, hogy megfékezzék a vakmerő banditát, aki azonban

hat emberrel is szembeszállt. Rendőr is érkezett, de a rabló végre szemben is küzdött és menekülni próbált, ám sikertelenül.

Egyik ütés a másik után zuhogott a fejére, míg végre elvesztette erejét és hagyta, hogy megköttözzék. A rendőr előállította a kaptány-ságra, ahol kiderült, hogy

Kávay Kázmérnak hívják, hetedik gimnazista és egy államvasúti tisztviselő árvája.

Arra a kérdésre, hogy miért próbált rablótámadást végrehajtani, kijelentette, hogy pénzre volt szüksége.

Kihallgatása után természetesen letartóztatták. Időközben orvosi kezelés alatt állott, mert

elfogatása alkalmával annyira összeverték, hogy súlyosan megsérült.

Még amikor a törvényszéki fogházba átkísérték, akkor is hatalmas kötés borította fejét. A fiatal diák meglehetősen hosszú ideig maradt fogságban, míg végre hozzátartozói

kauciót ajánlottak fel szabadlábrahelyezése érdekében.

A hatóságok — tekintettel arra, hogy a megtévedt fiatalember édesanyjánál lakott, akinek bejelentett lakása van —

négyszáz pengő óvadék ellenében szabadlábra helyezték Kávay Kázmért.

Azóta már háromnegyed esztendő telt el és a törvényszék több alkalommal tűzött ki tárgyalást a fiatal diák rablótámadási ügyében. Kávay Kázmér azonban

egyetlen alkalommal sem jelent meg a főtárgyaláson, helyette családja bejelentette, hogy a felvidéki felkelők között tartózkodik.

A bíróság ekkor elhalasztotta a főtárgyalást azzal, hogy Kávay Kázmérnak legközelebb feltétlenül meg kell jelennie a törvényszék előtt. Kávay Kázmér azonban egyik tárgyaláson sem jelent meg és tartózkodási helyét sem közölte a hatóságokkal.

A törvényszék most felszólította a hozzátartozókat, hogy

tizenöt napon belül tudassák a vádlott tartózkodási helyét,

ellenkező esetben megvonják a négyszáz pengős kauciót és elrendelik Kávay Kázmér országos körözését.

A trianoni határon át járt lovat lopni

Mézinger Antal vállaljai lakos feljelentést tett az ottani csendőrsnek, hogy ismeretlen tettesek behatoltak az udvarában lévő bezárt istállójába és az ott lévő 600 pengő értékű lovat elvitték. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a lovat a trianoni határon át jött lovat lopni, majd visszaszökött román megszállt területre. A magyar csendőrök román csendőrökkel együtt román területen folytatták tovább a nyomozást és sikerült is a lótolvajt elfogni Varga Péter löcséyi lakos személyében, akinél a lopott lovat is megtalálták. A román hatóságok Mézinger Antal lovat kiadták a magyar csendőröknek, akik azt már át is adták jogos tulajdonosának.

61 vagon szarvasmarhát és 107 vagon sertést szállítottunk e héten Németországba

Csehországnak a Német Birodalomba történt beolvadása nem hozott élelmséget a magyar állatvilágban. Ellenkezőleg, bizonyosfokú visszaesés volt tapasztalható, amely azonban csak átmeneti jellegűnek tekinthető. Minden remény meg van arra, hogy a bekövetkező héttől kezdve a régi mederben és arányokban bonyolódjék az export a megnagyobbodott Német Birodalom felé.

A most lezárult héten Németországba 61 vagon szarvasmarhát szállítottunk, amely 610 darab állatot reprezentál. A kivitelre került elsőrendű magyar szarvasmarhákért a magyar istálló élőszülőkilogrammonként 92—94 fillért fizettek. Német sertésexportunk az elmúlt héten 107 vagon volt, amely 5142 darabot jelent.

Az olaszországi szarvasmarha kivitel, amelynek megindulását hat hónapos teljes pangás után az elmúlt hétre jósolták, még nem indult meg.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Megkezdődött a nagy husvéti sonkavásár

valamint a debreceni háziasan készült hentesáruk különlegességeinek árusítása a

Böde üzleteiben

Főüzlet: CSAPÓ UCCA 8.

Fióküzlet: KOSSUTH UCCA 57.

Anglia és a skandináv államok hajlandók fagyaszott húst venni Magyarországtól

Ismeretes, hogy a minisztertanács elhatározta a szarvasmarhaárak tartása érdekében az újabb intervenciók vásárokat. Miután nagyobb arányban egyelőre nem lehet fejleszteni a marha exportot, gondoskodni kell az irányban, hogy az intervenció által felvásárolt és a hűtőházakban tárolandó marhahúst hol értékesítsék. Erre vonatkozóan tárgyalások folynak angol importcégekkel, amelyek

hajlandók nagyobb mennyiségű fagyaszott marhahús átvételére. Ezenkívül a tartalékokat gyűjtő skandináv államokkal is folynak

tárgyalások.

Az intervenció által felvásárolt húst a sóvány marhákát felfűzött állapotban a

közelkeleti államokba akarják szállítani, ahová speciálisan fel szerelt hajókon akarják eljuttatni a felvásárolt marhákat.

Ez az export nagyobb támogatást igényel azonban az értékesítés, valamint a belső piac tehermentesítése szempontjából jelentőséggel bír nemkülönben azért is, mert

az állatokat nemes vadulért lehet eladni.

Kedvező mederben haladnak a magyar-lengyel tárgyalások

A földművelésügyi minisztériumban előkészítő megbeszéléseket folytattak a küszöbönálló lengyel-magyar kereskedelmi tárgyalásokkal összefüggően. A március elsejével lejár lengyel-magyar egyezmény megújítására valószínűleg még a hét végén Budapestre érkezik Lichowski lengyel külügyminisztériumi protokollvezető, valamint a PIR vezetője és több más gazdasági szakértő.

Az előkészítő tárgyalásokat megelőzően már korábban sikerült megállapodást létesíteni Lengyelországgal

23 ezer métermáza ricinusmag átvételére, amelyért a lengyelek mázsáuként 435 zlotyrt fizetnek.

Ez az ár termelői viszonylatban 30 pengőn felüli ár fizetését teszi lehetővé. A ricinusmag szállítása érdekében a földművelésügyi kormányzat a Futúrán és több nagy magtermelő és értékesítő vállalatot keresztül termelési szerződéseket köt a gazdákkal.

A lengyel tárgyalások kapcsán szóba fog kerülni hasonló megállapodás megbeszélése

szójababbal kapcsolatban is.

E téren ugyan nehezebb lesz a megállapodás, mert a lengyelek Németország konkurrenciája miatt aránylag alacsony árakat igényelnek, azonban illetékes körökben valószínűnek látják, hogy végül is kedvezően tudják megoldani ezt a kérdést is. Harmadik legjelentősebb pontja a megindítandó tárgyalásoknak

a magyar-lengyel borkivitel kereteinek bővítése,

amire igen kedvezőek a kilátások. Varsóban ugyanis alig néhány héttel ezelőtt nyílt meg a

Magyar Borüzlet,

amelyet egy lengyel borkereske-

delmi cég a magyarországi Borkivitel Egyesülés együttműködésében hozott létre. A lengyel piacon egyébként is nagyrabecsült borkin számára elsőrangú propagandának bizonyult ez a borház s annak sikerét igazolja, hogy

magánkereskedelmi körökben is tömegesen érdeklődnek borkészleteink iránt.

Exporteink közül jelentős szerepet játszanak még lengyel viszonylatban egyéb

magfélések.

Igy elsősorban a tökmag is, azonkívül különböző gyümölcsök.

A menekültek nem hajlandók visszamenni

London, március 31. Egy repülőgépen több cseh menekült érkezett a croydoni repülőterre, a hatóságok azonban megtagadták tőlük az ott tartózkodást engedélyt. Arra a felszólításra, hogy szálljanak be újra a gépbe, kijelentették, hogy ki fognak ugrani a repülőgépből. Amikor a pilóta ezt meghallotta, nem volt hajlandó gépet elindítani.

Víg színház

A szerelem, az izgalom, a szenvedélyek filmje:

Tilos utakon

Francia világsiker!
CORINNE LUCHAIRE—
ANNIE DUCAUX

Kizárólag 16 éven felülieknek.

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21—52. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Arany angyal«, Piac uca 50. »Reménység«, Csapó uca 22. »Boesky«, Cegléd uca 22. »Hungaria«, Vargakert, Szoboszlai u. 4. sz. Újabb rendelet értelmében ezennel vasárnap csak az inspektós gyógyszerárak tartanak szolgálatot.

Vasárnapi istentiszteleti rend

Virágvasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplom 10 órakor dr. Farkas Pál, 5 ó. Csutoros Sándor, Kistemplom 9 ó. Uray Sándor, 11 ó. dr. Soós Béla, 5 ó. Musza Ferenc, Kossuth u. templom 10 ó. Baja Mihály, 5 ó. dr. Bartha Tibor, Vallásos ünnepély. Karoli G. téri templom 9 ó. Kolozsvári Kiss László, 4 ó. Kiss Antal Jenő, Ispoltály-templom 10 ó. Molnár Ferenc 5 ó. Kulesár Dező. Árpádtéri templom 10 ó. Marki Kálmán, 3 ó. Papp Géza. Homokkerteri templom 10 ó. Kovács József, 5 ó. Szilágyi László. Nyilastelepi templom 10 ó. Mezey Béla, 3 ó. Bálint György th. Csapókerteri templom 10 ó. dr. Dancsházy S. 3 ó. Kis Lajos, Kerekes telepi templom 10 ó. Kulesár Ferenc, 5 ó. Kulesár Ferenc, Nyulási áll. isk. 10 ó. Sipos Imre, Téglaskerti áll. isk. 10 ó. Birinyi János, Téglavetői gyűl. ház 3 ó. Kovács Árpád, Hortly közkörház 9 ó. Nagy Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Ondód I. Kádárdülő délelőtt 10 ó. Rápolthly Árpád, Cucca délelőtt 10 ó. Vilez Szabó Endre, Kőstölyszeg délután 2 ó. Hézer Zoltán, Ebes 10 ó. Kurucz József, Szepes 9 ó. Papp Géza, Pallag 9 ó. Erdői Mihály.

Barkaszentelés. Vasárnapi szentmiserend a Szent Anna-utcai plébániatemplomban és kaplornakban: Rendes vasárnapi miserend miserendek reggel 6, 7, 8, 9 órakor, fél 10 órakor nagymise, melyet Lang Pál pápai kamarás tart. A szentmise előtt barkaszentelés, utána körmenet, majd passió, szentbeszéd nem lesz. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertsegekben: Csapókerthben Kummergruber Emil, Homokkerthben Rassoovszky Kálmán. Nyilas-telepen Kiss László, Szoboszlai-úton Szücs Ferenc, Augusztában Horváth István, Pallagon Bártky Miklós, Fogházban dr. Iván János, Téglavetőben Faragó László, Hajdusámsonban Novák Gyula, Klinikán Béres Endre és László Miklós.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor virágvasárnapi ünnepi istentisztelet úrvacsora-oztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László Este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László.

Virágvasárnapi istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan utca 24. szám alatt levő unitárius templomban április hó 2-án, vasárnap

Popoff Mihály orosz esperes doktorráavatása

A rektor beszéde a magyar honvédőr

A debreceni Tisza István Tud. Egyetem tanácsa pénteken avatta a bölcsészettudományok doktorává Popoff Mihály volt orosz cári gárda esperesét, aki már évek óta Debrecenben lakik. Popoff Mihály az orosz forradalom után bejárta széles e világot és végre holonyásai után Debrecenben otthonra talált. Debrecenben élenk iradalmi élettel, több írással áthatott tetszésre itt jelent meg. Természetes, hogy a tegnapi doktorrá avatásán tisztelői és olvasói igen nagy számban jelentek meg. Egyébként rajta kívül még az egyetem tanácsa Dénes Lajos, Tegledy Imrét, Tar Józsefet, Bod Józsefet, Jánthó Lászlót, Szabó Jánost jogtudományi, péchújfalusi Pékhy Béla Miklós Istvánt államtudományi, Somlyói Ilonát, Orosz Andort, Vég Sándort orvostudományi és Tomka Pált bölcsészettudományi doktorokká avatta. Az új doktorokhoz Bacso Jenő dr. rektor a következő beszédet intézte:

— Evszázadokon át híres volt ország-világ előtt a magyar katonai. Az 1848-iki szabadságharcunkban pedig a magyar honvédség olyan teljesítményt végzett, mely az egész világ csodálatát magára vonta s nekünk magyaroknak szent lett a honvéd név, melyre csak füsttel gondolhatunk, s mely egyik okozója annak, hogy a magyar hadseregét honvédségnek nevezik.

A magyar katonai. — ha nem is volt önálló hadseregünk — mindenkor az elsők között állott s a világháború vívzataraiban is fölényesen érvényesült a magyar hadi virtus.

— És most a m. kir. honvédségnek egy olyan teljesítményéről hullunk, mely kell, hogy az egész világ figyelmét felhívja rá.

A fölünk jogtalanul elszakított ruthén föld birtokba vétele, az időjárás mostohasága, a terepnehézségek s az eldőlött 10 órai kezdettel rendes virágvasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál Ferenc József budapesti unitárius lelkész. Istentisztelet után rendes havi keblitanási ülés lesz.

— Dr Révész Imre püspök április 2—11-ig nem tart fogadást. Dr Révész Imre református püspök a nagyhéten, április 2—11-ig nem tart fogadásokat. A püspöki hivatalban esőtörtéket kezdve az ünnep utáni keddig nem lesz hivatalos óra.

x Dr Forbáth H. Ernő kórházi tb. főorvos háza érkezett és rendelését bír, nem is urológiai betegnek újból megkezdte, Ferenc József u. 26. (Gambrius passage.)

x A Szent Erzsébet Egyesület 1939 április hó 16-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést a Szent Anna ucai piarista iskola tanácstermében, amelyre tagjait és az érdeklődőket meghívja. Az elnökség.

x Garai tanciskolájában (Margitban) vasárnap délután, este ösztánc. Április negyediken táncanfolyam kezdődik.

— Elkészült a lispei olajtelep harminekilométeres vezeték. Az a harminekilométeres vezeték, amelyen a lispei olaj a telepről az újnépességi állomásra, az annak közelében épült három hatalmas tartályba és onnan a vasúti kocsihoz ömlik, elkészült. Megtartották már a próbanyomást is, elkészült az újnepi állomás megfelelő kibővítése és esteként már a lispei gáz világítja az újnepi állomást. A csövezeték rövidesen elindul a lispei olaj továbbítása.

lényeges csapatok ellenállása mellett is, olyan bámulatos gyorsasággal ment végbe, mely a vezérkar nagy katonai tudásáról s a m. kir. honvédek bátorságáról, vitézségéről s hazaszeretettől hevített hősiességéről tesznek fényes tanubizonyságot.

— És világszerte csodálatot kellett az a teljesítmény, melyet

a honvédség repülő századai viték véghez s ezzel a dicsőséges hősi tettel mindnyájunkat bizakodó reménységgel töltöttek el, biztonsági érzetünket növelték s bebizonyították, hogy a m. kir. honvéd a harcászatkban ebben az ágazatában is elsőrendű. Hősi tettük anéllett Memento is ellenségünknek! Emlékezzetek Zrínyi Miklós kiáltására: »Ne bántsd a magyart!«

— A legnagyobb tisztelettel odazunk arról a helyről is a m. kir. honvédség tisztjeinek és legénységének, mert hősi viselkedésük, halálmegező bátorságuk s a végzett teljesítmények reményt nyújtának arra, hogy a magyar nép újra szép lesz, méltó régi szép híréhez s Magyarország az őt megillető helyet megtalálja a nap alatt.

Doctor kisasszony! Doctor urak! ezekben a történelmi napokban aligha állíthatnák Önök elé szebb példát, mint a m. kir. honvédek hazaszeretett, bátorságát, lelkesedését, hősiességét.

— De külön is kell üdvözölnöm Füsttelendő Popoff Mihály doctor urat, ki a sors viszontagságai folytán hozzánk került, megszerelte, megbecsülte fájunkat s ma már nemcsak magyarul gondolkodik, hanem magyarul beszél és fr. de magyarul érzi is.

Példája tanúságtétele az orosz és magyar lélek rokonságának s bizonyította a szentiváni elgondolás helyességének.

x Húsvéti libaszir. káposzta, uborka, céklae bőrhaljjal legelőcsöbbar Kornhausernél, Simonffy u. 6. és csapóuceai színházátjárónál.

— A kecskeméti leánygimnázium VIII. osztálya csatlakozott a Kollégium telepítési akciójához. — Részletesen beszámoltunk arról, hogy a debreceni református Kollégium diákjai gyűjtést indítottak és a befolyt összegből egy nagyesaládu debreceni magyar embert hozzásegítettek, hogy a Dunántúlon telepedhessen. A debreceni jó példát most követi a kecskeméti református leánygimnázium VIII. osztálya. A lányok elhatározták, hogy a szokásos érettségi bankettet nem rendezik meg, hanem az erre a célra szánt összeget a telepítési akcióra fordítják. Reméljük, hogy a debrecenből kiindult hazafias mozgalomnak még több híve is akad.

SEL PESZACH-HUSVÉTI édes homoki és hegyaljai borok, pálinkák megbízhatóan olcsón beszerezhetők HOROVITZNAI, Hatvan uca. 15. (Bethlen u. 5.)

x Gönczy József úri- és Kovács József női szabóságuk Varga utca 1.

— Részto hírek terjesztése miatt internáltak egy volt román minisztert. Manolescu Strunga volt gazdasági minisztert és Sangiorgiu tanárt riasztó hírek terjesztése miatt internáltak. Hasonló okból esőtörtéket este letartóztatták Abu újságíró- és Talaz írók.

Rádióműsor

ÁPRILIS 1.

Budapest I.

6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 10: Hírek. — 10.15: »Ifjúsági rádió.« 10.45: Mit nézzünk meg? A kőbányai plébánia-templomot ismerteti Mesterházy Jenő. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés. — 12.10: A rádió szalonzenekarának műsora. Közben 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Hanglemezek. — 14.35: Hírek. 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: »Tarka gyermekdélután.« Vezeti Kilián Zoltán. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: A m. kir. posta műszaki tanácsadója. — 17.30: Chopin: 24 preludium. Zongorán előadja Károlyi Gyula. — 18.10: Seta a Studióban, II. rész: »Munkában a stúdióerősítő.« Beszél Tomcsányi István postaműszaki tanácsos és Lőrinczy Gyula postamérnök. — 18.50: Votisky Alice magyar nőtáncot énekel, kísér Sári Elemér cigányzenekara. — 19.45: »Emlékezés április 1-én.« Kőváry Gyula vidám csevegése. — 20: »A zenélő óra.« Színmű három felvonásban. — 22: Hírek, időjárásjelentés. — 22.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közben kb. 22.40: Hírek, német, olasz, angol és francia nyelven. — 23.30: Közvetítés az EMKE-kávéházából. — Budapest II.

17.10: A Szociális Misszió Társulat rádióelőadássorozata. — 17.40: Nagypapam jegyzetei az 1863-i lengyel felkelésről. Irta Bem de Cosban Vladimir gróf. (Feloivás.) — 18.50: A földművelésügyi miniszter úrnak mezőgazdasági felőrája. — 19.20: »Virágvasárnapi palóc népszokások.« Mangy János előadása. Közreműködik Litzsny György. — 20: Hanglemezek

x Dr Fülöp Gyula bőrklinikai tanársegéd háza érkezett és rendelését újból megkezdte. Rendel: József kir. herceg u. 1. sz. Telefon 12-24.

— A Kollégium jubileumi alapítványa és Szendy Tihamér hegedüestje. A református Kollégium jubileumi évében az egyházkerület jubileumi alapítvány létesítését határozta el és kérés szóval fordult az egyházkerület minden rendű és rangú tagjaihoz, a presbitériumokhoz és pénztintezetekhez, hogy járuljanak az alapítványhoz. Az első nagyobb összeget, ezer pengőt az »Amerikai Magyar Református Egyesület« küldte be, a Kereskedelmi Minisztérium 10.000 pengőt adott, a hat gyönyörű szép jubileumi bélyeg jövedelméből való részesítés fejében. A presbitériumok sorban küldik be adományait, egyesek is járulnak hozzá úgyhogy már a megajánlásokkal együtt több mint 14.000 (tizennégyezer) P az alapítványa. Most is egy szép cselekedetről adunk hírt. Szendy Tihamér hegedűművész, bár ő nem is volt a Kollégium növendéke, a Kollégium iránti tiszteletből és szeretetből a jubileumi alapítványra ajánlotta fel vasárnapi, április 2-iki hegedűestjének tiszta jövedelmét. Aki tehát eljön vasárnap este 8 órakor a Kollégium dísztermébe, Tartini, Baccherini, Corelli s több más olasz szerző szép műveinek élvezése mellett a szegény tanítók sorsán is enyhít. (Jegyek Bertók könyvkereskedésben és a kollégiumi kapusnál és este fél nyolctól a pénztárnál kaphatók.)

Szombaton

A múlt vasárnap előadott SSE—Boesky bajnoki mérkőzés vasárnap jótsszák le Salgóban. A debreceni együttes mérkőzésre sem tudott felkészülni, mert játék nagy része katonai szolgálattal. Örömmel kell azonban állapítanunk, hogy a eseményen Takács és Sándor formában játszottak és ez gólokban robbant ki. A szezonban a Boesky védőt állott valahogy a tában, a társor egyetlen gólt sem lönt. Vasárnap azonban is lehet számítani. A eszeállításba még bizonytalan baten dőben utaznak el a sok Salgótarjána és való a következő összeállításban: Kertes—Csokai (Nagy zsó)—Elek, Poesay, Bekékos, Palotás, Sándor, Takács. Különösen a fiatal szerepléséről vár sokat a közönség.

Salgótarjában nagy dőssel várják a Boesky szereplését és Hatvanból zódtették Valentint, aki védőt játszik a Boesky SSE egyébként a következő összeállításban játszik a ellen: Vécsey—Valentin Maros, Hernádi, Mester—Tóbiás, Erdélyi, Kőszegi Majoros.

Sportnapló

Lemondták a németek a tervezett magyar-német harcoképes. A DVSC ifjúsági bajnoki mérkőzés csapatával. A tavasz az első ifjúsági zés a keleti kerületben. Igen nagy érdeklődésben a háromnapos

— Kínai vendég Debrecenben. A diákok világgénekei genfi főttkára március 28. napján a különböző sok hallgatói számára el tartott az Egyetemen Kőrösi és vallási mozgalma mint a kereszténységéről. Ragyogó intelligenciá problémáimere és ne sorban szavain áttörő géliami híte előkelő helytek számára a Debreceni külföldiek sorában. Hat melyek a rendezőség Szentes László segédlelkész Zoltán egyházi részvételével — osztatlan esülést és őszinte tisztelettel minden hallgató

HIRDETMEY. Értesítjük a közönséget, hogy folyó év március 31-ig, azaz a MÁV pályaudvar—Gazdasági (pallagi) vonalon napokon ezidőszertint érvényes menetrend megszüntetjük te folyó évi április hó 11-ig bezáróan az alábbi menetrendet: I. MÁV pályaudvar—Gazdasági Akadémiára 11.08, 13.06, 16.53 órakor. — II. Gazdasági MÁV pályaudvarig indul: 12.22, 14.10, 17.33 és 20.10 órakor. — Vasárnapokon érvényes menetrend továbbzatlanul érvényben marad április hó 12-től szeddától lenleg érvényben levő foglalkozás életbeléptettség igazgatóság.

Szombaton

A múlt vasárnap előadott SSE—Boesky bajnoki mérkőzés vasárnap jótsszák le Salgóban. A debreceni együttes mérkőzésre sem tudott felkészülni, mert játék nagy része katonai szolgálattal. Örömmel kell azonban állapítanunk, hogy a eseményen Takács és Sándor formában játszottak és ez gólokban robbant ki. A szezonban a Boesky védőt állott valahogy a tában, a társor egyetlen gólt sem lönt. Vasárnap azonban is lehet számítani. A eszeállításba még bizonytalan baten dőben utaznak el a sok Salgótarjána és való a következő összeállításban: Kertes—Csokai (Nagy zsó)—Elek, Poesay, Bekékos, Palotás, Sándor, Takács. Különösen a fiatal szerepléséről vár sokat a közönség.

Salgótarjában nagy dőssel várják a Boesky szereplését és Hatvanból zódtették Valentint, aki védőt játszik a Boesky SSE egyébként a következő összeállításban játszik a ellen: Vécsey—Valentin Maros, Hernádi, Mester—Tóbiás, Erdélyi, Kőszegi Majoros.

Salgótarjában nagy dőssel várják a Boesky szereplését és Hatvanból zódtették Valentint, aki védőt játszik a Boesky SSE egyébként a következő összeállításban játszik a ellen: Vécsey—Valentin Maros, Hernádi, Mester—Tóbiás, Erdélyi, Kőszegi Majoros.

Salgótarjában nagy dőssel várják a Boesky szereplését és Hatvanból zódtették Valentint, aki védőt játszik a Boesky SSE egyébként a következő összeállításban játszik a ellen: Vécsey—Valentin Maros, Hernádi, Mester—Tóbiás, Erdélyi, Kőszegi Majoros.

— Hasműtétet kapott a Debreceni Helyi Hírlap. A DVSC ifjúsági bajnoki mérkőzés csapatával. A tavasz az első ifjúsági zés a keleti kerületben. Igen nagy érdeklődésben a háromnapos

— Kínai vendég Debrecenben. A diákok világgénekei genfi főttkára március 28. napján a különböző sok hallgatói számára el tartott az Egyetemen Kőrösi és vallási mozgalma mint a kereszténységéről. Ragyogó intelligenciá problémáimere és ne sorban szavain áttörő géliami híte előkelő helytek számára a Debreceni külföldiek sorában. Hat melyek a rendezőség Szentes László segédlelkész Zoltán egyházi részvételével — osztatlan esülést és őszinte tisztelettel minden hallgató

HIRDETMEY. Értesítjük a közönséget, hogy folyó év március 31-ig, azaz a MÁV pályaudvar—Gazdasági (pallagi) vonalon napokon ezidőszertint érvényes menetrend megszüntetjük te folyó évi április hó 11-ig bezáróan az alábbi menetrendet: I. MÁV pályaudvar—Gazdasági Akadémiára 11.08, 13.06, 16.53 órakor. — II. Gazdasági MÁV pályaudvarig indul: 12.22, 14.10, 17.33 és 20.10 órakor. — Vasárnapokon érvényes menetrend továbbzatlanul érvényben marad április hó 12-től szeddától lenleg érvényben levő foglalkozás életbeléptettség igazgatóság.

SPORT

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Szombaton délben utazik a Bocskay Salgótarjába

A múlt vasárnap elhalasztott SSE-Bocskay bajnoki mérkőzést vasárnap játsszák le Salgótarjában. A debreceni együttes erre a mérkőzésre sem tudott kellőképpen felkészülni, mert játékosainak nagy része katonai szolgálatot teljesít. Örömmel kell azonban megállapítanunk, hogy a csütörtöki közös Takács és Sándor nagy formában játszottak és ez a forma gólokban robbant ki. A tavaszi szezonban a Bocskay védelme még állott valahogy a lábán, de a esztendő egyetlen gólt sem tudott lőni. Vasárnap azonban már erre is lehet számítani. A csapat összeállítását még bizonytalan. Szombaton délben utaznak el a játékosok Salgótarjába és valószínűleg a következő összeállításban játszanak: Kertes—Csokai (Nádas, Janzós)—Elek, Poesay, Bekési—Maros, Palotás, Sándor, Takács, Kristóf. Különösen a fiatal csatárok szereplésétől vár sokat a debreceni közönség.

Salgótarjában nagy érdeklődéssel várják a Bocskay vendégszereplését és Hatvanból leszerződötték Valentint, aki jobb hátvédet játszik a Bocskay ellen. Az SSE egyébként a következő összeállításban játszik a Bocskay ellen: Vécsey—Valentin, Vig—Maros, Hernádi, Mester—Paczolai, Tóbiás, Erdélyi, Kőszeghy, vitéz Majoros.

Sportnapló

Lemondták a németek a húsvétra tervezett magyar-német fő-

iskolai válogatott mérkőzést. A Német Sportszövetség megállapította a magyarokkal, hogy Bécsben húsvétkor a két ország válogatott főiskolás futbalcsapata mérkőzik. A németek ezt a mérkőzést most lemondták.

Összeállították a svájci csapatot. Vasárnap a magyarok ellen a következő összeállításban játszanak a svájciak: Huber—Stelzer, Lehman—Springer, Verneil, Rauch—Bickel, Sydler, Aebi P., Abegglen III, Aebi Gy.

Kettős bajnoki mérkőzés

a Diószegi úti sporttelepen

Vasárnap délután kettős bajnoki mérkőzés lesz a Diószegi-úti sporttelepen. Háromnegyed 1 órai kezdettel a DVSC ifjúsági csapata játszik bajnoki mérkőzést a DMTE ifjúsági csapatával. A tavaszi szezonban ez lesz az első ifjúsági bajnoki mérkőzés a keleti kerületben.

Igen nagy érdeklődés előzi meg azonban a háromnegyed 3 órakor lebonyolításra kerülő DVSC—Törökvis NBB bajnoki mérkőzést. A Törökvis ma egyik legkomolyabb jelöltje a bajnokságnak s így Debrecenben mindenki kíváncsi a fővárosi vasutas csapat szereplésére. Sajnos, a DVSC erre a nagyfontosságú mérkőzésre tartalékosan tud kiállni, mert Szabó és Mild nem harcképes. A Törökvis ellen a DVSC valószínűleg a következő összeállításban játszik: Mild—Antal II, Antal III, Papp, Kántor, Nagy II.—Farkas, Szűcs, Gere, Bihari I., Nay I.

Hasműtétek utáni időszakokban a régóta bevált, tisztán természetes **Perene József** keserűviz kitűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhígítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

x Váratlan ajándék. Az élet manapság nem kényeztet el az emberiséget. Eppen ezért kétszeres öröm a váratlan ajándék. Ilyen váratlan ajándékban részesülnek azok a debreceni háziasszonyok, akik március 20-tól kezdődően április 5-ig bármely helybeli üzletben egy doboz VIM-et vásárolnak. A kereskedő ugyanis minden szórdoboz VIM-bez egy darab pompás illatú Sunlight szappant mellékel.

— Lopások. Szántó Miklósné Árpádtér 10. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta arany karikagyűrűjét. — Manyi Sándor nyulasi utkaparó bejelentette a rendőrségen, hogy kerékpárját a Böszörményi úton ellopták. A tolvajokat keresi a rendőrség.

— Mennyi Anglia állatállománya. Amerikában az ország állatállományát minden évben felbecsülik és megszámlálják. Az 1938. évről szóló állatszámolási adatait most hozták nyilvánosságra. Eszerint tavaly 49.011.100 sertés, 66.821.000 szarvasmarha, 53 millió 762.000 juh élt az Egyesült Államokban. Ezeknek az állatfajtáknak a létszáma szaporodott. A lovak száma azonban, mint már évek óta, tavaly is tovább csökkent. A földművelési munka gépesítése következtében. A múlt év végén 10.800.000 volt az Egyesült Államok egész állományva.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

MONDJ IGAZAT

Vaszary János e legújabb bohózatának fő érdeme, hogy a esemény feszültségét csaknem a legutolsó mondatig nemcsak fenntartani, de egyre fokozni is tudja. A mai átlag nézőt tekintve, ez a körülmény a siker szempontjából döntő fontosságú, hiszen a mindennapi élet ügyszólván óránként szolgáltatja a legkihívatóbbul „spannungos” eseményeket, helyzeteket, s ha a drámaíró ezek mögött elmarad, a közönség ásit. Nos, Vaszary nem marad el mögöttük. Megvan a „mellbőség”, a mersze, hogy ha kell, még a kényszerzubbony drasztikumáig is felfokozni a sikert kereső iramot. És úgy látszik, hogy igaza van, mert a közönség nem ásit — sőt! S minthogy darabjainak egyetlen célja ez a „sőt”: duplán igaza van. — A darab ötlete nem új, az ötlet feldolgozása nem igényes, azonban rendkívül szellemes; poénjai csattanok (akárcsak nyomokban a tenyerek), a technikai felépítés, főként a részletek gondos kidolgozása, kiváló színpad-érzékre vall, a megírás pedig egy igen elsőrendű kabaré író minden előnyét foglalja magában.

A Csokonai-színház frissen perdülő tempóval kezdte meg a bemutató előadását, amely a második felvonás második felében — sajnos — némi törést szenvedett, s a harmadik felvonásban csaknem zürzavarossá vált. Ugy éreztük, hogy éretlen volt még ez a harmadik felvonás, hogy a rendező Szabó Ernő perfekt és precíz kifogásolt részekben, ami aztán elsősorban a tempó

lanyhulását eredményezte, s ezenkívül a rendező elképzelt helyes és egységes stílus összehurcolását. — Meg kell azonban állapítani, hogy minde kifogások a színész Szabó Ernőre nem vonatkoznak. Ő nemcsak a jól megfogott bohózat stílusát tartotta meg a főszerep figurájának — ami természetes is, hiszen saját termelésű stílus volt ez — hanem a perdülő tempót is fenntartotta a szerepadata lehetőségei között. Humora ismét ellenállhatatlan volt, de ezen túlmenően is az alakító-készség nagyszerű példáját mutatta meg. — Pogány Margit színes, eleven és szellemes volt, kár, hogy a harmadik felvonást, a szerző szórakozottsága miatt, statisztaként kellett végig áldogálnia. — Bólint György viszont meglehetősen szürke alakítást nyújtott, s a harmadik felvonásban nemcsak elejtette a szerepet, de félre is jött. — Déghy Piri megfelelő stílussal, helyénvaló színekkel és jól formált meg a színpadi egyéniségének egyébként is megfelelő figurát. — Kamarás Gyulának, ha itt-ott kiütözött túlzásait lefaragja, igen jó alakítása lesz ez a szerep. Horváth Ferenc tehetséges játéka, sajnos, elveszett, mert a szöveget alig lehetett hallani. Seprenyi Lajos jó volt, ellenben Besse Miklós rossz és nivótlan. Kondor Tibor zavartalanul és elegánsan játszott meg kis szerepét. Az első felvonás kitűnő tempójába jól illeszkedett bele Zádor Mária és Erős Pál. Bekő Baba szép volt.

Balogh György.

A színházi iroda jelentő:

Mondj igazat:

Jól mulattál a

MONDJ IGAZAT

előadásán?

Egyhangú válasz:

Kitűnően!

Kacagóorkán a

Mondj igazat

előadásán.

Ma, szombaton este szombati bérlet 18. sz.

Mondj igazat.

Szombaton délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal

BUBUS

HALASSY MARISKA egyik legnagyobb szerepe!

Kiderült, hogy egyesek miért járnak oleson színházba! A földszinti titkári irodában kérnek kedvezményes szelvényt, amellyel 30 százalékos pénztári engedményt kapnak! Tessék kérni ilyen szelvényt tömböt!

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: 5—7—9 órakor!

13 kislány mosolyog az égre.
(Magyar film!) Kísérő sláger:
»Elátkozott farm»

A Zenekedvelők Köre ötödik bérleti hangversenye

Április hó harmadikán, hétfőn este 8 órakor tartja a Zenekedvelők Köre ezidei ötödik bérleti hangversenyt az Arany Bika dísztermében. Nem kétekedünk abban, hogy ez a koncert is a teljes siker jegyében fog lefolyni. — Haydu István neve maga is garancia a hangverseny fényes sikerére. Ő az egyetlen vidéki tanár, aki tagja az országos tanárvizsgáló bizottságnak. — Azonkívül is nagyszerű tónusa, remek technikája az ország első esztétái közé emelik. Biztosak vagyunk benne, hogy Debrecenben újból fényes sikere lesz.

Rácz Aladárt erre a hangversenyre nem sikerült megszerezni. Bár február óta le volt köve, de Stockholmba hívták a követség által rendezendő és más hangversenyekre s a Zenekedvelők Köre nem akart útjába állani egy, az egész ország érdekében történet meghívásnak. Helyette Szabó Ilonka, Szabó Lujza hűga és úgy mondják az utódja jön le, akit a rádióból az egész ország ismeretlen muzikalitása és nagyszerű hangja révén, őt most fogja megismerni és megszeretni a debreceni közönség.

A Zenekedvelők Köre ezidei hangversenyeinek tiszta jövedelmét, eddig háromezer pengőt a „Magyar a magyarért” akcióra ajánlották fel és már ezért is kell, hogy pártolja a közönség. Ez a pártfogás eddig is példátlan arányban bontakozott ki, úgyhogy a kör a Horthy Miklósné fömeltőssé asszony megruhá akciójára is 500 pengőt tudott adni. Hisszük és reméljük, hogy a közönség ezúttal is megérti, nemcsak a pártatlan művelőzet, hanem a kör némes fátadozását is és ismét telt házzal áldoz a nemzeti kultúra oltárán.

A hangverseny után társasvácsora lesz az Arany Bika-ban.

BÉRBEADÁSI HIRDETÉNY

A város tulajdonát képező Macsifolyó kaszáló elnevezésű Bösörzsményi ut mentén fekvő 94. k. hold 78 n. öf területű, valamint a Pallag Újfalud Beltelepő 1. sz. Fried-féle 76 k. hold 556

n. öf területű ingatlanok 1939. évi okt. hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra árverésen kerülnek bérbeadásra. Az árverés 1939. évi április hó 3-án d. e. 9 órakor a városháza tanácsstermben lesz megtartva.

Árverelni szándékozik a kikiáltási ár 15 százalékat az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza lélemlel) megtekinthetők s ugyanott nyerhető részletes felvilágosítás is. Debrecen, 1939. márc. hó 30. Polgármester.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A TISZÁNTÜLI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvevő a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Levelezés

Szólókaró
hasított akácból, minden méretben házhoz szállítva is kapható **Vágó József** tuzifa kereskedésében — Margit-fürdő mellett. — Telefon: 10-24.

Betöltendő állás

Bejárónót
keresek délelőttre, Arany János u. 17. 3. ajtó. 747

Jól
főző mindenek hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. — Piac u. 28.-c. III. 745

Egy
józanéletű fiatal ember italmérésbe felvétetik, Petőfi tér 3. 746

Allást keresők

Bejáró-mindenek
főzőnek elmennek kis családnak. Cím a kiadóban. 748-a

Ingatlan

Két
uccára nyíló telek eladó. Erdeklődni Erzsébet u. 14.

Kiadó lakás

Elsőemeleti
kétszobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Simonffy u. 13. Házfelügyelő. 735

Itélőtáblával
szemben ügyvédi irodának kiválóan alkalmas két szoba előszobával kiadó Cím a kiadóban. 648

Kiadó
városi háromszobás lakás. A Ferenc József út 26-28. sz. bérházban egy rendbeli háromszobás lakás f. évi május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Kiadó
háromszobás lakás. — A Szent Anna u. 10-12. sz. városi bérházban egy rendbeli háromszobás lakás május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Négyoszobás,
modern lakás kiadó. Széchenyi u. 23. Erdeklődni Alföldi Takaréknál. 85

Kiadó
május elsejére kétfoldbeli elsőemeleti 3 szobás lakás. Csapó uca 24. szám. Értekezni Horváth felügyelőnél, Helyivásút Igazgatósága. 202

Kiadó
négyoszobás lakás. A Szent Anna u. 29. sz. házban egy rendbeli négyoszobás lakás külön kerttel május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Különbejárattal 2 uccai
bútorozott egymásbanyiló szoba előszobával, fürdőszobával április elsejére kiadó. esetleg külön külön is. Széchenyi u. 12. 647

Kiadó
városi háromszobás lakás. A Simonffy u. 2. sz. bérházban egy rendbeli háromszobás lakás május hó 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Uccai
kétágas, kényelmes bútorozott szoba azonnal kiadó. Esetleg szóbatársat is felvesszünk. Miklós u. 10. 591

Üzletek

Üzlethelyiség
kiadó forgalmas helyen. Csapó u. 72. május 1. Erdeklődni Vendég u. 27. 741

Kiadó
városi üzlethelyiség. A Simonffy u. 2. sz. bérházban egy rendbeli üzlethelyiség május 1-től kiadó. A Szent Anna u. 10-12. sz. bérházban egy rendbeli üzlethelyiség május 1-re kiadó. Értekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Ertekezni lehet Városháza I. emelet 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Eladás

Wertheim-kassza,
nagy perzsa szőnyeg, állóóra, fotelok divánnal, könyvszekrény, szekrények, petróleumfűző, spárbél, karnisok, stb. eladók, Péterfia uca 31. 748

Fűszerberendezés,
hitelesített puldmérleg, mákdaráló, háló, ebédő, konyha berendezés, szelou, divány eladó, Dégenfeld tér 6. 486

Eladó
egy kisméretű festett, alig használt íróasztal, egy négyfülkös antik komód, egy kis dohányzó asztalka 3 kicsi kerek székekkel. Hatvan u. I. I. kapu, III. em. 12-b. Megtekinthető 12-3 óráig. 736

Olcsón
eladó festett félháló, hármasszekrény, 2+1 rádió, háztartási kellékek, edények, József kir. herceg u. 62. szám. 693

Eladó
jutányosan — elköltözés miatt egy alig használt Csoda kerékpár. Hatvan u. I. I. kapu, III. em. 12-b. Megtekinthető 12-3 óráig. 737

Eladó
bútorok, varrógép, páncélkassza, divány, irodaberendezés, zongora, üzleti puld, ingóságok. Csapó tizenhat. 2996

Rádió

Rádió
2+1 csöves egybeépítve 200 métertől 2000 méterig olcsón eladó. Miklós u. 8. Keresztépület. 695

Rádió
és villanszerelési vállalat, Miklós uca 8. keresztpület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek rakáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Vétel

Borpuldót
szénsavnymású sör berendezéssel 2 méterig, jókarban lévő megvenne Csillag vendéglős, Derecske. 739

Kutyát,
kimondottan nagyfajtát, hamis, házörzöt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 631

Mindent veszek,
használt bútor — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andráskö, Csapó u. 16. Hírcsára útv. 2996

Aranyat,
ezüstöt, drágakövet, zálogcédult legmagasabb árban vesz Pollák Endre ékszerész, Piac u. 8. — (Wacha vegytisztítóval.) 549

Ajánlat

Húsvéti
hegyaljai és homoki borok, pálinka legolesóbban beszerezhetők, Angyal, — Csapó uca 19.

Uj,
használt varrógépek, kerékpárok előnyös árban, alkatrészek minden géphez, javításcok jótállással Eisenberger, Csapó 101. 537

Húsvéti
kóser rizling és hegyi borok és pálinkák jutányosan beszerezhetők Vendég u. 27. sz. Deutschnál. 742

Alkalmi
torták és mézes torták készítését felelősséggel vállalom. Ugyanott szemfelszedést, barisnyatálpalást: 3 párból 2 párat készítek. Herskovitsné, Csapó uca 22. szám. 474

Ujlétai
sajáttermésű húsvéti kóser édeskés rizling literenként olcsón kapható. Simonffy u. 59. 744

Húsvétra
"Vidám" borotválópor — Lusztignál. 725

Húsvéti
hegyaljai és homoki borok, pálinka legolesóbban beszerezhetők Angyal, — Csapó u. 19. 738

Gyári maradókokban
legjobb tavaszi újdonságok legolesóbban kaphatók dr Révész Gézőnél, — Hangya udvarban. 538

Zománcdényt
húsvétra s más háztartási cikkekből szükségletét szerezze be Weissenberg Hugónál, Simonffy u. 57. 740

Drótkerítések,
drótfonatok, ágyasodronyok, kegyi vasbútorok, vaságvak, mosdók, állófogasok készülnek Ottónál Rákóczi u. 13. 524

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolesóbban, — Csapó uca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat beszerélek. 536

Értesítés.
A Hullaház vendéglő entermei Timár u. 31. Összejövetelek, bankettek rendezésére legalkalmasabbak. Jó konyha, fájborok, cigányzene. Tulajdonos Kovács József vendéglős. 539

**1 kg mazsola 1-20
1 kg mogyoróbél 4-40
1 kg mandula 4-40
1 drb. citrom — 05**
a Délgyümölcsaszarnokban Piac u. 7. Arany Bika mellett és a Hungaria palotában

Olcsó
hó- és bőrcipő javítóüzem. Kovácsnál, Deák Ferenc uca 3. 3877

Szemfelszedés
csupán "Vitos" villanygépen tökéletes. Kizárólag Piac u. 42. Kötődeben. 599

Sajt,
vaj, juhturó, szardiniák legolesóbb beszerzési forrása Sajt, vajüzlet, Csapó u. 28. Telefon 26-28. 602

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól.
Csapó uca 10. szám. 578

Költözőkdeket
helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabú feladását és bármilyen vagonáru szállítást, azonkívül raktártárolást vállal a legrendesebben és legolcsóbban. Fröhlinger Mihály szállító. Simonffy u. 30. szám. 3758

Oktatás

Szépírást,
helyesírást, német nyelvet tanít, fordítást vállal, korrepetál: Czeizler, Piac u. 58. II. em. 743

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Zongora,
kitűnő, bérbeadó. Cím a kiadóban. 723

Mindenemű
varrást, felhennemű is, javítást, harisnyatálpalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., Kislakás. 273

A szerkesztésért és kiadásért felelős **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: **Tiszántúli Független Ujság Vállalat**, Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.**

tiszántúli

független

A mul

600 e

Budapesti Értesítő: mint ismeretes, tárgytak Budapestben, hogy sak Szlovákiának es nak eddig is vitás res a kölesönös határt. A szlovák bizottság a hét tartotta utolsó ülésé János rendkívüli köve talmazott miniszter, miniszter állandó h vezetésével s lényegile megegyezésre jutottak A megegyezés alap határ a lengyel határ nin nevű magaslattal egyenesen déli irányb

HITEL

Wilhelmshafen, apr 1-er kancellár szon ba órakor elhagyta a városá tott, ahol a város főp ötnyújtotta neki a dis levelet. Miután Hitler át rosházán a diszpolgár a városház terre ment rer körzetvezető és rövid beszéde után sz kedett. Bevezetőben Hit tekintett a béke me elteit eseményekre hogy a német népet es feleik hogyan nyomat tak le. A népszövetség ne gós politikai megá gálta, hanem a val gondolható legaljas parancs biztosító Mindaddig, amíg a békeparancs a népre ez a nép valóban arr hogy tönkre menjen. Hitler kancellár mutatott arra, hogy 30. óta Németország te össze erejél.

Ma azonban re jutottunk. Ma azonban re jutottunk. Ma azonban re jutottunk.